דניאל

מָלֵיבֵ: בָּא וְבוּכַדְנָאצֵר מֶלֶךְ-בְּבֶל וְרוּשְׁלַם וַיְּצֵר בִּאנָת שָׁלוּשׁ לְמַלְכוּת יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ-וְהוּדָה

1

2

3

Léta třetího kralování Joakima krále Judského, přitáhl Nabuchodonozor král Babylonský k Jeruzalému, a oblehl jej.

ַ וַיִּתֵן אֲדֹנָי בְּיָדוֹ אֶת־יְהוֹיָקִים מֶלֶּדְ־יְהוּדָה וּמִקְצְת כְּלֵי בִית־הָאֱלֹהִים וַיְבִיאֵם אֶנֶץ־שִׁנְעְר בֵּית אֶלֹדָיו וְאֶת־הַכֵּלִים הַבִיא בֵּית אוֹצַר אֵלֹדָיו:

I vydal Pán v ruku jeho Joakima krále Judského, a něco nádobí domu Božího. Kterýž zavezl je do země Sinear, do domu boha svého, a nádobí to dal vnésti do domu pokladu boha svého.

ַניאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאַשְׁפְנֵז רַב סְרִיסְיוּ לְהָבִיא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִזֶּרֵע הַמְּלוּכָה וּמִן־הַפַּרְתְּמִים:

Rozkázal také král Ašpenazovi, správci dvořanů svých, aby přivedl z synů Izraelských, z semene královského a z knížat,

4

5

Mládence, na nichž by nebylo žádné poškvrny, a krásného oblíčeje, a vtipné ke vší moudrosti, a schopné k umění i k nabývání jeho, a v kterýchž by byla síla, aby stávali na palácu královském, a učili se liternímu umění a jazyku Kaldejskému.

ינימן לָהֶם הַמֶּלֶךְ דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ מִפַּת־בַּג הַמֶּלֶךְ וּמִיֵּין מִשְׁתִיו וּלְגַדְלָם שְׁנִים שְׁלוֹש וּמִקצָתָם יַעַמִּרוּ לִפִּנִי הַמֵּלֵךְ:

I nařídil jim král odměřený pokrm na každý den z stolu královského, i vína, kteréž on sám pil, a aby je tak choval za tři léta, a po dokonání jich aby stávali před králem.

ַנְיָהִי בְהֶם מִבְנִי יְהוּדָה דְנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישְׁאֵל וַאַזַרִיה:

Byli pak mezi nimi z synů Juda: Daniel, Chananiáš, Mizael a Azariáš.

וַיָּשֶׂם לָהֶם שַׂר הַסָּריסִים שֵׁמוֹת וַיְּשֶׂם לְדָנִיֵּאל בִּלְטִשַׁאצַר וְלַחֲנַנְיָה שַׁדְרַדְ וּלְמִישָׁאֵל מִישַׁדְ וְלַעֲזַרְיָה עֲבֵד נְגוֹ:

I dal jim správce dvořanů jména. Nazval Daniele Baltazarem, Chananiáše pak Sidrachem, a Mizaele Mizachem, a Azariáše Abdenágem. Ale Daniel uložil v srdci svém, aby se nepoškvrňoval pokrmem z stolu královského, a vínem, kteréž král pil. Pročež hledal toho u správce nad dvořany, aby se nemusil poškvrňovati.

י וַיִּתֵּן הָאָּלֹהִים אָת־דְּנִיֵּאל לְחֶסֶר וּלְרַחֲמִים לִפְנֵי שֵׂר הַסַּרִיסִים:

I způsobil Bůh Danielovi milost a lásku u správce nad dvořany.

9

11

וַיּאמֶר שַׂר הַפְּרִיסִים לְדָנִיֵּאל יָרֵא אֲנִי אָת־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר מִנְּה אֶת־מֵאֲכַלְכֶם וְאֶת־מִשְׁתִּיכֶם אֲשֶׁר לְמָה יִרְאָה אֶת־פְּנֵיכֶם זֹעֲפִים מִן־הַיְלָדִים אֲשֶׁר כְּנִילְכֶם וְחִיֵּרְתֶּם אָת־ראשׁי לַמָּלֶךִ:

A řekl správce nad dvořany Danielovi: Já se bojím pána svého krále, kterýž vyměřil pokrm váš a nápoj váš, tak že uzřel-li by, že tváře vaše opadlejší jsou, nežli mládenců těch, kteříž podobně jako i vy chování býti mají, způsobíte mi to u krále, že přijdu o hrdlo.

״ וַיּאמֶר דָנִיֵּאל אֶל־הַמֶּלְצֵר אֲשֶׁר מִנְּה שַׂר הַסָּרִיסִים עַל־דָנִיֵּאל חֲנַנִיָה מִישָׁאַל וַעְזַרְיָה:

I řekl Daniel služebníku, kteréhož ustanovil správce dvořanů nad Danielem, Chananiášem, Mizaelem a Azariášem:

15

בּ נַס־נָא אֶת־צְבָדִיךְ יָמִים צְשָׂרָה וְיִתְּנוּ־לְנוּ מִן־הַזִּרֹעִים וְנֹאִכְלָה וּמֵיִם וְנִשְּׁתֵּה:

Zkus, prosím, služebníků svých za deset dní, a nechť se nám vaření dává, kteréž bychom jedli, a voda, kterouž bychom pili.

A potom nechť se spatří před tebou tváře naše a tváře mládenců, kteříž jídají pokrm z stolu královského, a jakž uhlédáš, učiň s služebníky svými.

I uposlechl jich v té věci, a zkusil jich za deset dní.

Po skonání pak desíti dnů spatříno jest, že tváře jejich byly krásnější, a byli tlustší na těle než všickni mládenci, kteříž jídali pokrm z stolu královského.

Protož služebník brával ten vyměřený pokrm jejich, a víno nápoje jejich, a dával jim vaření.

Mládence pak ty čtyři obdařil Bůh povědomostí a rozumností ve všelikém literním umění a moudrostí; nadto Danielovi dal, aby rozuměl všelikému vidění a snům.

ּ וּלְמִקְצָת הַיָּמִים אֲשֶׁר־אָמֵר הַמֶּלֶך לַהַבִּיאָם וַיִבִיאֵם שַׂר הַסָּרִיסִים לִפְנֵי נְבָכַרְנָצַר:

A když se dokonali dnové, po kterýchž rozkázal král, aby je přivedli, přivedl je správce dvořanů před Nabuchodonozora.

ֶם וֹיִבַבֵּר אִתְם הַמֶּלֶּךְ וְלֵא נִמְצְא מִכֶּלֶם כְּדְנִיֵּאל יּיַ וֹיַבַבְּר אִתְם הַמֶּלֶךְ וְלֹא נִמְצְא מִכֶּלֶם כְּדְנִיֵּאל יּיַ

I mluvil s nimi král. Ale není nalezen mezi všemi těmi, jako Daniel, Chananiáš, Mizael a Azariáš. I stávali před králem.

ַ וְכֹל דְבַר חָכְמַת בִּינָה אֲשֶׁר־בִּקֵשׁ מֵהֶם הַמֶּלֶךְ בַּ וַיִּמְצְאֵם עָשֶׂר יָדוֹת עַל כָּל־הַחַרְשָׁמִים הָאַשָּׁפִים אֵשֵׁר בִּכָל־מַלְכוּתוֹ:

A ve všelikém slovu moudrosti a rozumnosti, na kteréž se jich doptával král, nalezl je desetkrát zběhlejší nade všecky mudrce a hvězdáře, kteříž byli ve všem království jeho.

מּ וַיְהִי דָּנִיֵּאל עַר־שְׁנַת אַחַת לְכוֹרָשׁ הַמֶּלֶדְ: כֹּי

I zůstával tu Daniel až do léta prvního Cýra krále.

18

1

4

יבשנת שְתִים לְמַלְכוּת וְבֶכַדְנָצֵר חָלַם וְבְרֵבְר חָלַם וְבְרֵבְר חָלֹם וְבְרֵבְר חָלַם עְלֵיו:

Léta pak druhého kralování Nabuchodonozora měl Nabuchodonozor sen, a děsil se duch jeho, až se tudy i ze sna protrhl.

י ויאמֶר הַמֶּלֶך לְקְרֹא לַחַרְשָׁמִּים וְלְאַשְׁפִים וְלַבְשְׁרִים לְהַנִּיד לַמֶּלֶך חֲלֹמֹתִיוּ וְיַבְאִי וַיַּעֲמָדוּ לִפָנִי הַמֵּלֶך: וַיַבֹאוּ וַיַּעַמָדוּ לִפָנִי הַמֵּלֶך:

I rozkázal král svolati mudrce, a hvězdáře i kouzedlníky a Kaldejské, aby oznámili králi sen jeho. Kteřížto přišli, a postavili se před králem.

ּ נַיּאמֶר לָהֶם הַמֶּלֶך חֲלוֹם חָלְמְתִּי וַתִּפְּעֶם רוּחִי בּ לָדַעַת אֵת־הַחַלוֹם:

Tedy řekl jim král: Měl jsem sen, a předěsil se duch můj, tak že nevím, jaký to byl sen.

ר וֹיְדַבְּרוּ הַכַּשִּׂדִים לַמֶּלֶךְ אֲנְתִית מַלְכָּא לְעַלְמִין חָיִי אָמַר חֶלְמָא לעבדיך יְעַבְּדְּ וּפִשְּׁרָא נִחַנָּא:

I mluvili Kaldejští králi Syrsky: Králi, na věky buď živ. Pověz sen služebníkům svým, a oznámímeť výklad.

Odpověděl král a řekl Kaldejským: Ten sen mi již z paměti vyšel. Neoznámíte-li mi snu i výkladu jeho, na kusy rozsekáni budete, a domové vaši v záchody obráceni budou.

יְהֵן חֶלְמָא וּפִשְּׁרֵה תְּהַחֲוֹן מַתְּנָן וּנְבִוְבָּה וִיקְר שַׂנִיא תְּלַבְלוּן מִן־קְדְמִי לְהֵן חֶלְמָא וּפִשְׁרֵה הַחֵוֹנִי:

Pakli mi sen i výklad jeho oznámíte, daru, odplaty a slávy veliké důjdete ode mne. A protož sen i výklad jeho mi oznamte.

7

8

אֲנוֹ תִנְיָנוּת וְאָמְרין מֵלְכָּא חֶלְמָא וֵאמֵר לִעַבִרוֹהִי וּפִשִּׁרָה נִהַחֵוֵה:

Odpověděli po druhé a řekli: Nechať král sen poví služebníkům svým, a výklad jeho oznámíme.

ַ עָנֵה מַלְּכָּא וְאָמֵר מִן־יַצִּיב יָדַע אֲנָה הִי עִהְנָא אַנְתוּן זָבְנִין כָּל־בֶּלְבֵל הִי חֲזֵיתוֹן הִי אַזְּדָא מִנִּי מִלְתָא:

Odpověděl král a řekl: Jistotně rozumím tomu, že naschvál odtahujete, vidouce, že mi vyšel z paměti ten sen.

Neoznámíte-li mi toho snu, jistý jest ten úsudek o vás. Nebo řeč lživou a chytrou smyslili jste sobě, abyste mluvili přede mnou, ažby se čas proměnil. A protož sen mi povězte, a zvím, budete-li mi moci i výklad jeho oznámiti.

אֲנְוֹ כשריא כּשְּׂדָּאִי קְּדְם־מַלְכָּא וְאָמְּרין לָא־אִיתֵי ¹¹ אֲנְשׁ עַל־יַבָּשְׁתָא דִּי מִלַת מַלְכָּא יוּכַל לְהַחְוָיָה כָל־קָבל דִּי כָּל־מֶלֶד רַב וְשֵׁלִים מִלְה כִדְנָה לָא שָׁאֵל לִכָל-חַרִּטִּם וְאָשֵׁף וְכַשִּׁדִי:

Odpověděli Kaldejští králi a řekli: Není člověka na zemi, kterýž by tu věc králi oznámiti mohl. Nadto žádný král, kníže neb potentát takové věci se nedoptával na žádném mudrci a hvězdáři aneb Kaldeovi.

" וּמִלְּתָא דִי־מַלְכָּה שָׁאֵל יַקִּירָה וְאָחֲרָן לָא אִיתֵי דִי יְחַוּנַּה קָּדָם מַלְכָּא לָהֵן אֶלָהִין דִּי מְדָרְהוֹן עם־בִּשִּׂרָא לָא אִיתוֹהִי:

Nebo ta věc, na niž se král ptá, nesnadná jest, a není jiného, kdo by ji oznámiti mohl králi, kromě bohů, kteříž bydlení s lidmi nemají.

Z té příčiný rozlítil se král a rozhněval velmi, a přikázal, aby zhubili všecky mudrce Babylonské.

י וְדָתָא נָפְּקַת וְחַכִּימַיָּא מִתְקַשְּׁלִין וּבְעוֹ דְּנִיֵּאל יוֹ וְדְתָא נָפְּקַת וְחַכִּימַיָּא מִתְקַשְּׁלִין וּבְעוֹ דְּנִיֵּאל יוֹ וְדְתָא נָפְּקַת וְחַכִּימַיָּא מִתְקַשְּׁלִין וּבְעוֹ דְּנִיֵּאל

A když vyšel ortel, a mudrci mordováni byli, hledali i Daniele a tovaryšů jeho, aby zmordováni byli.

י באדין דְּנִיֵּאל הָתִיב עֵמְא וּמְעם לְאַרְיוֹךְ רַב־מַבְחַיָּא דִּי מַלְכָּא דִּי נְפַּק לְקַמְּלָה לְחַכִּימֵי בַבֵּל:

Tedy Daniel odpověděl moudře a opatrně Ariochovi, hejtmanu nad žoldnéři královskými, kterýž vyšel, aby mordoval mudrce Babylonské.

יי עָנֵה וְאָמֵר לְאַרְיוֹך שֵׁלִיטָא דִי־מַלְכָּא עַל־מָה דרָא מְהַחְצְפָּה מִן־קְּדָם מַלְכָּא אֶדֵין מִלְּתָא הוֹדֵע אַרִיוֹך לְדָנִיִּאל:

A odpovídaje, řekl Ariochovi, hejtmanu královskému: Proč ta výpověd náhle vyšla od krále? I oznámil tu věc Arioch Danielovi.

יי וְדָנִיֵּאל עַל וּבְעָה מִן־מֵלְכָּא: וּפִשִּׁרָא לִהַחֲנָיָה לִמַלִּכָּא:

Pročež Daniel všed, prosil krále, aby jemu prodlel času k oznámení výkladu toho králi.

" אָבין דָנִיֵּאל לְבַיְתֵה אָזַל וְלַחֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַאָזַריַה חַבִרוֹהִי מִלְתֵא הוֹדַע:

A odšed Daniel do domu svého, oznámil tu věc Chananiášovi, Mizaelovi a Azariášovi, tovaryšům svým,

Aby se za milosrdenství modlili Bohu nebeskému příčinou té věci tajné, a nebyli zahubeni Daniel a tovaryši jeho s pozůstalými mudrci Babylonskými.

I zjevena jest Danielovi u vidění nočním ta věc tajná. Pročež Daniel dobrořečil Bohu nebeskému.

Mluvil pak Daniel a řekl: Buď jméno Boží požehnáno od věků až na věky, nebo moudrost a síla jeho jest.

A on proměňuje časy i chvíle; ssazuje krále, i ustanovuje krále; dává moudrost moudrým a umění majícím rozum.

בּ הוא נְּלֵא עַמִּילֶתְא וּמְסַתְּרָתָא יָדַע מָה בַחֲשׁוֹכָא בּיִ הוֹרָא יִנְהוֹרָא עָמֵה שָׁרֵא:

On zjevuje věci hluboké a skryté; zná to, což jest v temnostech, a světlo s ním přebývá.

בּ לָך אֶלָה אֲבָהָתִי מְהוֹבֵא וּמְשַׁבַּח אֲנָה דִּי חָכִמְתָא וּנְבוּרְתָא יְהַבְתְּ לִי וּכְעַן הוֹדַעְתֵּנִי דִי־בְעֵינָא מִנָּךְ דִי־מִלַּת מַלְכָּא הוֹדַעְתֵּנִא:

Ó Bože otců mých, těť oslavuji a chválím, že jsi mne moudrostí a silou obdařil, ovšem nyní, že jsi mi oznámil to, čehož jsme žádali od tebe; nebo věc královu oznámil jsi nám.

בר כָּל־בְּבֵל דְּנָה דְּנִיּאל עַל עַל־אַרְיוֹדְ דִּי מַנִּי מַלְכָּא לְהוֹבְדָה לְחַכִּימֵי בְבֶל אֲזֵל וְכֵן אֲמַר־לֵה לְחַכִּימֵי בְבֶל אַל־תְּהוֹבֵד הַעֵּלְנִי קָדָם מַלְכָּא וּפִשְּׁרָא לְמַלְכָּא אֲחַוֹּא:

A protož Daniel všel k Ariochovi, kteréhož ustanovil král, aby zhubil mudrce Babylonské. A přišed, takto řekl jemu: Mudrců Babylonských nezahlazuj; uveď mne před krále a výklad ten oznámím.

Tedy Arioch s chvátáním uvedl Daniele před krále, a takto řekl jemu: Našel jsem muže z zajatých synů Judských, kterýž výklad ten králi oznámí.

ַ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמֵר לְדָנִיֵּאל דִּי שְׁמֵה בֵּלְטְשַׁאצֵר בּי שְנֵה מַלְכָּא וְאָמֵר לְדְנִיֵּאל דִּי שְׁמֵה בֵּלְטְשַׁאצֵר הַאיתר וּפִשָּׁרָה:

Odpověděl král a řekl Danielovi, jehož jméno bylo Baltazar: Budeš-liž ty mi moci oznámiti sen, kterýž jsem viděl, i výklad jeho?

יּ עָנֵה דָנִיֵּאל קְּדֶם מַלְכָּא וְאָמֵר רָזָה דִּי־מַלְכָּא שָׁאֵל לָא חַכִּימִין אָשְׁפִין חַרְשָׁמִין נְּזְרִין יָכְלִין לִהַחֲנִיָה לִמַּלְכָּא:

Odpověděl Daniel králi a řekl: Té věci tajné, na niž se král doptává, nikoli nemohou mudrci, hvězdáři, věšťci a hadači králi oznámiti.

קבם איתי אֶלָה בִּשְׁמֵיָא נְּלֵא רְזִין וְהוֹדֵע לְמַלְכָּא נְבוּכַדְנָצֵר מָה דִּי לֶהָנֵא בְּאַחֲרִית יוֹמַיָּא חֶלְמָך וְחָזְנִי רֵאשְׁך עַל־מִשְׁכְּבָך דְּנְה יוֹמַיָּא חֶלְמָך וְחָזְנִי רֵאשְׁך עַל־מִשְׁכְּבָך דְּנְה הִנֹא:

Ale však jest Bůh na nebi, kterýž zjevuje tajné věci, a on ukázal králi Nabuchodonozorovi, co se díti bude v potomních dnech. Sen tvůj, a což jsi ty viděl na ložci svém, toto jest:

מּ אַנְתָּה מַלְכָּא רַעִיוֹנְך עַל־מִשְׁכְבָּך סְלִקוּ מָה דִּי לָהָוָא אַחֲרִי דְנָה וְנָלֵא רְזַיָּא הוֹדְעָך מָה־דִי לַהֵוָא:

Tobě, ó králi, na mysl přicházelo na ložci tvém, co bude potom, a ten, kterýž zjevuje tajné věci, ukázalť to, což budoucího jest.

י וַאָנָה לָא בְחָכְמָה הִי־אִיתֵי בִּי מִן־כָּל־חַיֵּיָּא רָזָא דְנָה גָּלִי לִי לָהֵן עַל־הִבְרַת הִי פִּשְׁרָא לִמַלְכָּא יִהוֹדְעוּן וִרַעִיוֹנִי לִבְבָךְ תִּנְדַע:

Strany pak mne, ne skrze moudrost, kteráž by při mně byla nade všecky lidi, ta věc tajná mně zjevena jest, ale skrze modlitbu, aby ten výklad králi oznámen byl, a ty myšlení srdce svého abys zvěděl.

Ty králi, viděl jsi, a aj, obraz nějaký veliký, obraz ten byl znamenitý a blesk jeho náramný, stál naproti tobě, kterýž na pohledění byl hrozný.

יב הוא צַלְמָא רֵאשֵׁה דִּי־דְרַב מָב חֲדוֹהִי וּדְרָעוֹהִי דִּי כִסַף מִעוֹהִי וִיַרְכָּתֵה דִּי נִחָשׁ:

Toho obrazu hlava byla z zlata výborného, prsy jeho a ramena jeho z stříbra, a břicho jeho i bedra jeho z mědi,

ינ שָׁקוֹהִי הִי פַּרְזֶל רַנְלוֹהִי מנהון מִּנְּהֵיו הִי פַרְזֶל רַנְלוֹהִי מנהון מִנְּהֵיו הִי פַּרְזֶל רַבְּלוֹהִי מנהון מִנְּהֵיו הִי פַּרְזֶל

Hnátové jeho z železa, nohy jeho z částky z železa a z částky z hliny.

יר חָזֵה הָנַיְתָ עַר דִּי הִתְּנְּזֶרֶת אֶבֶן דִּי־לָא נְחַסְפָּא וּמְחָת לְצַלְמָא עַל־רַנְּלוֹהִי דִּי פַּרְזְלָא וְחַסְפָּא וֹהַדֵּקֵת הִמּוֹן:

Hleděls na to, až se utrhl kámen, kterýž nebýval v rukou, a udeřil obraz ten v nohy jeho železné a hliněné, a potřel je.

לה בּאבין דְּקנּ כַחֲדָה פַּרְזְלָא חַסְפָּא נְחָשָׁא כַּסְפָּא יִרְשָׁא הַּמּוֹן רוּחָא וְכָל־אָתַר לָא־הִשְּׁתַכַח לְהוֹן וְאַבְנָא הַמּוֹן דִי־בְּעָת לְצַלְמָא הַוֹּת לְטוּר רַב וּמְלָת בַּל־אָרָעָא:

A tak potříno jest spolu železo, hlina, měď, stříbro i zlato, a bylo to všecko jako plevy z placu letního, a zanesl to vítr, tak že místa jejich není nalezeno. Kámen pak ten, kterýž udeřil v obraz, učiněn jest horou velikou, a naplnil všecku zemi.

ל דְנָה חֶלְמָא וּפִשְּׁרֵה נֵאמַר קֻדְם־מַלְכָּא:

Toť jest ten sen. Výklad jeho také povíme králi:

36

37

ַ אַנְתָּה מַלְכָּא מֶלֶך מַלְכַיָּא דִי אֶלָה שְׁמַיָּא מַלְכוּתָא חִסְנָא וְתָקְפָּא וִיקָרָא יְהַב־לָך:

Ty králi, jsi král králů; nebo Bůh nebeský dal tobě království, moc a sílu i slávu.

לח וּבְכָל־דִּי דארין זְיִיוּ בְּנִי־אָנְשָׁא חֵיוַת בְּרָא וְעוֹף־שְׁמַיֶּא יְהַב בִּירָד וְהַשְּׁלְטָּד בְּכְלְּהוֹן אַנִתִּה־הוּא רֵאשָׁה דִּי רַהַבָּא:

A všeliké místo, na němž přebývají synové lidští, zvěř polní i ptactvo nebeské dal v ruku tvou, a pánem tě ustavil nade všemi těmi věcmi. Ty jsi ta hlava zlatá.

Ale po tobě povstane království jiné, nižší než tvé, a jiné království třetí měděné, kteréž panovati bude po vší zemi.

יּ וּמַלְכוּ רביעיה וְבִּישְּׁהּ תָּהָנֵא תַקּיפָה כְּפַּרְזְלָא יּ בּּרְאָבִין תַּדְּל בּלְּא כָל־קָבל דִי פַּרְזְלָא מְהַדֵּל וְחָשֵׁל כֹּלָּא וּכִפַּרְזְלָא דִי־מְרָעַע כָּל־אָלֵין תַּדְּל וְתָרִעֵּ:

Království pak čtvrté bude tvrdé jako železo. Nebo jakož železo drobí a zemdlévá všecko, tak, pravím, jako železo, kteréž potírá všecko, i ono potře a potříská všecko.

מא וְדִי־חָזַיְתָה רַגְּלַיָּא וְאֶצְבְּעָתָא מנהון מִּנְּהֵּו חֲסַף הִי־פֶּחָר ומנהון וּמִנְּהֵי פַּרְזֶל מֵלְכוּ פְּלִינְה תָּהָוֵה וּמִן־נִּצְבְּתָא דִי פַּרְזְלָא לֶהָוֵא־בַה כְּל־קָבֵל דִּי חַזַיִתָה פַּרְזָלָא מִעָרַב בַּחַסַף מִינָא:

Že jsi pak viděl nohy a prsty z částky z hliny hrnčířské a z částky z železa, království rozdílné znamená, v němž bude něco mocnosti železa, tak jakž jsi viděl železo smíšené s hlinou ničemnou.

Ale prstové noh z částky z železa a z částky z hliny znamenají království z částky mocné a z částky ku potření snadné.

מי די וְיִי חֲזַיְתָ פַּרְזְלָא מְעָרֵב בַּחֲסַף טִינָא מִתְעָרְבִין לָהֶוֹן בִּזְרֵע אֲנָשָׁא וְלָא־לָהֶוֹן דְּבְקִין דְנָה עִם־דְּנָה הֵא־כִּדִי פַּרְזְלָא לָא מִתְעָרֵב עם-חַסִּפָּא:

A že jsi viděl železo smíšené s hlinou ničemnou, ukazuje, že se přízniti budou vespolek lidé, a však nebude se přídržeti jeden druhého, tak jako železo nedrží se z hlinou.

מר וּבְיוֹמֵיהוֹן דִּי מַלְכַיָּא אִנּוּן יָקִים אֶלָה שְׁמַיָּא מַלְכוּ דִּי לְעַלְמִין לָא תִתְחַבַּל וּמַלְכוּתָה לְעַם אָחֲרָן לָא תִשְׁתִּבִק תַּדִּק וְתָמֵיך בָּל־אָלֵין מַלִּכִוָתָא וִהִיא תִּקוּם לְעָלִמֵיָא:

Za dnů pak těch králů vzbudí Bůh nebeský království, kteréž na věky nebude zkaženo, a království to na žádného jiného nespadne, ale ono potře a konec učiní všechněm těm královstvím, samo pak státi bude na věky,

46

בּל־כָּל־כָּל הִי־חֲזִיְת הִי מִּמוּרָא אִתְּנְּזֶנֶת אֶבֶן הִי־לָא בִידִין וְהַהֶּבֶת פַּרְזְלָא נְחְשָׁא חַסְפָּא הַסְפָּא וְדַהְבָא אֶלָה רַב הוֹדֵע לְמַלְכָּא מָה הִי לֵהֵנִא אַחֲבִי דְנָה וְיַצִּיב חֵלְמָא וּמְהֵימַן פִּשְׁבַה: לֵהֵנֵא אַחֲבִי דְנָה וְיַצִּיב חֵלְמָא וּמְהֵימַן פִּשְׁבַה:

Tak jakž jsi viděl, že se s hory utrhl kámen, kterýž nebýval v rukou, a potřel železo, měď, hlinu, stříbro a zlato. Bůh veliký oznámil králi, co býti má potom, a pravý jest sen ten i věrný výklad jeho.

ַּ בּאַדִין מַלְכָּא נְבוּכַדְנָצַּר נְפַל עַל־אַנְפּוֹהִי וּלְדָנִיֵּאל סְגִּד וּמִנְחָה וְנִיחֹחִין אָמַר לְנַסְּכָה לה:

Tedy král Nabuchodonozor padl na tvář svou, a poklonil se Danielovi, a rozkázal, aby oběti a vůně libé obětovali jemu.

יּ עָנֵה מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל וְאָמֵר מִן־קְשׁׁט דִּי אֶּלְהַכוֹן יִּי הוּא אֶּלָה אֶּלְהִין וּמָרֵא מַלְכִין וְנְּלֵה רָזִין דִּי יִכֵלְתַּ לְמִנְלֵא רָזָה דְנָה:

A odpovídaje král Danielovi, řekl: V pravdě že Bůh váš jest Bůh bohů a Pán králů, kterýž zjevuje skryté věci, poněvadž jsi mohl vyjeviti tajnou věc tuto.

מח אָדין מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל רַבִּי וּמַחְנָן רַבְּרְבָן שַׂנִּיאָן שּׁ יְהַב-לֵה וְהַשִּׁלְמֵה עַל כָּל-מְדִינַת בְּבֶל וְרַב-סִנְנִין עַל כָּל-חַכִּימֵי בְבֶל:

Tedy král zvelebil Daniele, a dary veliké a mnohé dal jemu, a pánem ho učinil nade vší krajinou Babylonskou, a knížetem nad vývodami, a nade všemi mudrci Babylonskými.

יי וְדָנִיֵּאל בְּעָא מִן־מֵלְכָּא וּמַנִּי עַל אֲבִידְתָּא דִּי יְּדְנִיֵּאל מְלָבֶּא מִן־מֵלְכָּא וּמַנִּי עַל אֲבִידְתָּא דִּי בְּבָל לְשַׁדְרַךְ מִישַׁךְ וַאֲבֵר נְגוֹ וְדָנִיֵּאל בִּתְרַע מַלְכָּא:

Daniel pak vyžádal na králi, aby představil krajině Babylonské Sidracha, Mizacha a Abdenágo. Ale Daniel býval v bráně královské.

י ְנְבוּכַדְנָצֵּר מַלְכָּא עֲבַד צְלֵם דִּי־דְהַב רוּמֵה אַמִּין שָׁתִּין פְּתָוֵה אַמִּין שָׁת אֲקִימֵה בְּבִקְעַת דּוּרָא בִּמְדִינַת בָּבֶל:

Potom Nabuchodonozor král udělav obraz zlatý, jehož výška byla šedesáti loket, šířka pak šesti loket, postavil jej na poli Dura v krajině Babylonské.

 וּוְבוּכַדְנָצֵר מַלְכָּא שְׁלַח לְמִכְנַשׁ לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא יַּ סְנְנַיָּא וּפַחֲוֹתָא אֲדַרְנְּזְרַיָּא וְּדָבְרַיָּא דְּתְבְרַיָּא תִּפְתָּיֵא וְכֹל שִׁלְטֹנֵי מְדִינְתָא לְמֵתֵא לַחֲנֻכָּת צַלְמָא דִּי הַקִּים וְבוּכַדְנָצֵר מַלְכָּא:

I poslal Nabuchodonozor král, aby shromáždili knížata, vývody a vůdce, starší, správce nad poklady, v právích zběhlé, úředníky a všecky, kteříž panovali nad krajinami, aby přišli ku posvěcování obrazu, kterýž postavil Nabuchodonozor král.

בּאַדֵּין מָתְכַּנְּשִׁין אֲחַשְׁדַּרְפְּנֵיָּא חִפְּתְּיֵא וּפַחֲוֹתָא שְׁלְטֹנֵי מְדִינְתָא לַחֲעָכַת צַלְמָא דִּי הַקִּים שְׁלְטֹנֵי מְדִינְתָא לַחֲעָכַת צַלְמָא דִּי הַקִּים הַקִּים נְבוּכַדְנָצֵּר מַלְכָּא וקאמין וְקִיְמִיו לְקְבֵל צַלְמָא דִי הַקִים נְבוּכַדְנָצֵּר:

3

4

5

Tedy shromáždili se knížata, vývodové a vůdcové, starší, správcové nad poklady, v právích zběhlí, úředníci a všickni, kteříž panovali nad krajinami ku posvěcování obrazu toho, kterýž postavil Nabuchodonozor král, a stáli před obrazem, kterýž postavil Nabuchodonozor.

ר וְכָרוֹזָא קָרֵא בְחָיל לְכוֹן אָמְרוֹן עַמְמַיָּא אָמַיָּא וִלִשְׁנַיָּא:

Biřic pak volal ze vší síly: Vám se to praví lidem, národům a jazykům,

הְבִּעְדָנָא דִּי־תִשְׁמְעוּן קָל קַרְנָא מַשְׁרוֹקיתָא קיתרוס פִּתְרוּן לְצָלֶם דַּהָבָא דִּי הֲכֵּי זְמָרָא תִּפְּלוּן וְתִסְנְּדוּן לְצָלֶם דַּהָבָא דִּי הֲכֵים נִבוּכַדָנִצֵּר מַלָּכָא:

Jakž uslyšíte zvuk trouby, píšťalky, citary, huslí, loutny, zpívání a všelijaké muziky, padněte a klanějte se obrazu zlatému, kterýž postavil Nabuchodonozor král.

וּמַן־דִּי־לָא יִפָּל וִיִסְגָּד בַה־שַׁצְתָא יִתְרְמֵא לְגוֹא־אַתוּן נוּרָא יָקּדְתָא:

6

7

Kdož by pak nepadl a neklaněl se, té hodiny uvržen bude do prostřed peci ohnivé rozpálené.

כָּל־קָבֵל דְּנָה בַּה־זִמְנָא כְּדִי שְׁמָעין כָל־עַמְמַיָּא קָל לַרְנָא מַשְׁרוֹקיתָא קיתרס פּתְּרוֹס שַׂבְּכָא פְּסַנְּמֵיִין וְכֹל זְנִי זְמָרָא נָפְּלִין כִל־עַמְמַיָּא אָמֵיָּא וְלִשְׁנַיָּא סְנִדִין לְצֶלֶם דַּהְבָא דִי הְקִים נְבוּכַדְנָצַר מַלְכָּא:

A protož hned, jakž uslyšeli všickni lidé zvuk trouby, píšťalky, citary, huslí, loutny a všelijaké muziky, padli všickni lidé, národové a jazykové, klanějíce se obrazu zlatému, kterýž postavil Nabuchodonozor král.

A hned téhož času přistoupili muži Kaldejští, a s křikem žalovali na Židy,

A mluvíce, řekli Nabuchodonozorovi králi: Králi, na věky buď živ.

אנתה אַנְּתְּ מַלְכָּא שָׂמְתְּ מִשְׁלְתָא קיתרס פַּתְּרוֹס הַי־יִשְׁמַע קָל קַרְנָא מַשְׁרֹקִיתָא קיתרס פַּתְּרוֹס שַׂבְּכָא פְּסַנְתִּרִין וסיפניה וְסוּפֹּנְיָה וְכֹל זְנֵי זְמְרָא יִפֵּל וְיִסְגָּר לְצָלֶם דַּהָבָא:

Ty králi, vynesls výpověd, aby každý člověk, kterýž by slyšel zvuk trouby, píšťalky, citary, huslí, loutny, zpívání a všelijaké muziky, padl a klaněl se obrazu zlatému,

יִלְדְתָּא: מּ וּמַן־דִי־לָא יִפּל וְיִסְגָּד יִתְרְמֵא לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יּ

A kdož by nepadl a neklaněl se, aby uvržen byl do prostřed peci ohnivé rozpálené.

ים איתי נָּבְרוּן יְהוּדָאיִן הִי־מַנִּיתְ יָתְהוֹן עַל־עָבִידַת מָּדִינַת בָּבֶל שַׁדְרַךְ מֵישֵׁךְ וַעֲבֵר נְגוֹ נָּבְרַיִּא אִלֵּךְ לָא־שְׂמוּ עליך עֲּלְּהְ מַלְכָּא מִעם לאלהיך לֵאלְהִּרְ לָא פָּלְחִין וּלְצֶלֶם הַהְבָא הִי הַקִּימִתַּ לַא סָנִדִין:

Našli se pak někteří Židé, kteréž jsi představil krajině Babylonské, totiž Sidrach, Mizach a Abdenágo, kteřížto muži nedbali na tvé, ó králi, nařízení. Bohů tvých nectí, a obrazu zlatému, kterýž jsi postavil, se neklanějí.

י באדין נְבוּכַדְנָצֵּר בּרְנֵז וַחֲמָה אֲמֵר לְהַיְתְיָה לְשַׁרְרַךְ מִישַׁךְ וַעֲבִר נְגוֹ בֵארֵין נָּבְרַיָּא אִלֵּךְ הִיתִיוּ קָדָם מַלְכָּא:

Tedy Naduchodonozor v hněvě a v prchlivosti rozkázal přivésti Sidracha, Mizacha a Abdenágo. I přivedeni jsou muži ti před krále.

ֶּ עָנֵה נְבֶכַדְנָצַר וְאָמַר לְהוֹן הַצְּדָא שַׁדְרַדְ מֵישַׁדְ יַּ וַעֲבֵר נְגוֹ לֵאלְהֵי לָא אִיתִיכוֹן פָּלְחִין וּלְצֶּלֶם דַּהְבָא דִי הַקִּימֶת לָא סָנְדִין:

I mluvil Nabuchodonozor a řekl jim: Zoumyslně-li, Sidrachu, Mizachu a Abdenágo, bohů mých nectíte, a obrazu zlatému, kterýž jsem postavil, se neklaníte?

ימן-הוא אָלָה הֵי יָשִׁיזִבנְכוּן מִן-יָדִי: הַמַן הוּא אָלָה הֵי יָשִׁיזִבנְכוּן מִן בְּאַ תִּסְנְּרוּן
בָּה-שַׁצְתָה תִתְרִמוֹן לְנוֹא־אַתּוֹן נוּרָא תִפְּלוּן
בַּה-שַׁצְתָה תִתְרִמוֹן לְנוֹא־אַתּוֹן נוּרָא תִפְּלוּן
בַּה-שַׁצְתָה תִתְרִמוֹן לְנוֹא־אַתּוֹן נוּרָא יִקּרְוּוֹ
בִּה-שַׁצְתָה תִתְרִמוֹן לְנוֹא־אַתּוֹן הִי בְעִדְּנָא הִיּכְנְּרוּן
בִּה-שַׁצְתָה תִתְרִמוֹן לְנוֹא־אַתוֹרִן הִי בְעִדְּנָא הִיכִּוֹן

Protož nyní, jste-liž hotovi, abyste hned, jakž uslyšíte zvuk trouby, píšťalky, citary, huslí, loutny, zpívání a všelijaké muziky, padli a klaněli se obrazu tomu, kterýž jsem učinil? Pakli se klaněti nebudete, té hodiny uvrženi budete do prostřed peci ohnivé rozpálené, a který jest ten Bůh, ješto by vás vytrhl z ruky mé?

18

יי אַנוֹ שַּׁרְרַךְ מִישַׁךְ וַאֲבָר נְגוֹ וְאָמְיִרין לְמַלְכָּא נְבוּכַדְנָצֵר לָא־חַשְׁחִין אֲנַחְנָה עַל־דְּנָה פִּתְנָם לַהַתְבוּתָר:

Odpověděli Sidrach, Mizach a Abdenágo, a řekli králi: My se nestaráme o to, ó Nabuchodonozoře, co bychom měli odpovědíti tobě.

י הן אִיתִי אֶלְהַנְּא הִי־אֲנַחְנָא פָּלְחִין יָכִל לְשֵׁיזָבוּתַנָּא מִן־אַתוּן נוּרָא יָקְרְתָא וּמִן־יְרְדְ מַלְכַּא יִשֵׁיזָב:

Nebo aj, buďto že Bůh, jehož my ctíme, kterýž mocen jest vytrhnouti nás z peci ohnivé rozpálené, a tak z ruky tvé, ó králi, vytrhne nás.

ר וְהֵלְ לָא יִרִיצַ לֶּהְנֵא בְּלְחִין וּלְצֶלֶם הַהְבָא הי בְאלהיך בִּאלְהִי לָא יִהִינָא אִיתִּיָּא פָּלְחִין וּלְצֶלֶם הַהְבָא הי וְהֵלְצָלֶם הַהְבָא הִי וְהִלְצָלֶם הַבְּבָא הִי וְהִלְצָלֶם הַבְּבָא הִי וְהִלְצָלֶם הַבְּבָא הִי וְהִיצַ לֶּהְנִינִי בְּיִבִּייִי בְּאַרְחִיך

Buď že nevytrhne, známo buď tobě, ó králi, žeť bohů tvých ctíti a obrazu zlatému, kterýž jsi postavil, klaněti se nebudeme.

Tedy Nabuchodonozor naplněn jsa prchlivostí, tak že oblíčej tváři jeho se proměnil proti Sidrachovi, Mizachovi a Abdenágovi, a odpovídaje, rozkázal rozpáliti pec sedmkrát více, než obyčej měli ji rozpalovati.

יּ וּלְגָבְרִין גִּבְּרִי־חַיִּל דִּי בְחַיְלֵה אֲמַר לְכַפְּתָה לְשַׁרְרֵך מִישַׁך וַעֲבֵד נְגוֹ לְמִרְמֵא לְאַתוּן נוּרָא יָקִרִתָּא:

A mužům silným, kteříž byli mezi rytíři jeho, rozkázal, aby svížíce Sidracha, Mizacha a Abdenágo, uvrhli do peci ohnivé rozpálené.

י באדין גָּבְרַיָּא אָלֵּךְ כְּפָתוּ בְּסַרְבְּלֵיהוֹן וּרְמִיוּ פטישיהוֹן וּכַרְבְּלָתְהוֹן וּלְבָשִׁיהוֹן וּרְמִיוּ לְנוֹא־אַתוּן נוּרָא יָקִדְתָא:

Tedy svázali muže ty v pláštích jejich, v košilkách jejich, i v kloboucích jejich a v oděvu jejich, a uvrhli je do prostřed peci ohnivé rozpálené.

בּ כָּל־קָבֵל דְּנָה מִן־דִּי מִלַת מַלְכָּא מַחְצְפָּה יְאַתּוּנָא אֵזֵה יַתִּירָא נְּבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי הַסִּקוּ לְשַׁדְרַךְ מִישַׁךְ וַצְבֵר נְגוֹ קַמִּל הָמוֹן שְׁבִיבָא דִּי נוּרַא:

Že pak rozkaz královský náhlý byl, a pec velmi rozpálená, z té příčiny muže ty, kteříž uvrhli Sidracha, Mizacha a Abdenágo, zadusil plamen ohně.

נּ וְגָבְרַיָּא אָלֵך תְּלָתֵּהוֹן שַׁדְרַך מֵישַׁך וַאֲבִר נְגוֹ בּּ נִבְּלוּ לִגוֹא־אַתּוּן־נוּרָא יָקִדתָא מִכַפִּתִין:

Ale ti tři muži, Sidrach, Mizach a Abdenágo, padli do prostřed peci ohnivé rozpálené svázaní.

בר אָדִין נְבוּכַדְנָצֵּר מַלְכָּא תְּוַה וְקָם בְּהִתְּבְּהָלָה עָנֵה וְאָמַר לְהַדְּבְרוֹהִי הַלָּא גָּבְרין תְּלְתָא רְמִינָא לְנוֹא־נוּרָא מְכַפְּתִין עָנַיִן וְאָמְרין לְנֵילְהָא לְנוֹא־נוּרָא מְלַכָּא:
לִמַלְכָּא יַצִּיבָא מַלְכָּא:

Tedy Nabuchodonozor král zděsil se, a vstal s chvátáním, a promluviv, řekl hejtmanům svým: Zdaliž jsme neuvrhli tří mužů do prostřed peci svázaných? Odpověděli a řekli králi: Pravda jest, králi.

יי עָנֵה וְאָמַר הָא־אֲנָה חָזֵה נָּבְרִין אַרְבְּעָה שְׁרַיִן מַהְלְכִין בְּגוֹא־נוּרָא וַחֲבְל לָא־אִיתִי בְּהוֹן וְרֵוֵה דִי רביעיא וְבִּיעְאָה דָמֵה לְבַר־אֵלָהִין:

On pak odpovídaje, řekl: Aj, vidím čtyři muže rozvázané, procházející se u prostřed ohně, a není žádného porušení při nich, a čtvrtý na pohledění podobný jest synu Božímu.

י באדין קרב נבוּכַדְנָצַר לִתְרַע אַתּוּן נוּרָא יַקְדְתָּא עָנָה וְאָמַר שַׁדְרַדְ מִישַׁדְ וַאֲבֵר־נְגוּ עַבְרוֹהִי דִּי־אָלְהָא עליא עִּלְאָה פָּקוּ וָאָתוֹ בֵּארֵין נָפָקִין שַׁדְרַדְ מִישַׁדְ וַאֲבֵר נְגוֹ מִן־גּוֹא נוּרָא:

A přistoupiv Nabuchodonozor k čelisti peci ohnivé rozpálené, mluvil a řekl: Sidrachu, Mizachu a Abdenágo, služebníci Boha nejvyššího, vyjděte a poďte sem. I vyšli Sidrach, Mizach a Abdenágo z prostředku ohně.

י וּמִתְכַּנְּשִׁין אֲחַשְׁרַרְפְּנַיָּא סִנְנַיָּא וּפַחֲנָתָא וְהַדְּבְרֵי יֹ מַלְכָּא חָזֵין לְגָבְרַיָּא אִלֵּך דִי לָא־שְׁלֵט נוּרָא בְּגָשְׁמְהוֹן וּשְׁעַר רֵאשְׁהוֹן לָא הִתְחַרַך וְסָרְבָּלֵיהוֹן לָא שְׁנוֹ וְרֵיחַ נוּר לָא עֲדָת בִּהוֹן:

Shromáždivše se pak knížata, vývodové a vůdcové a hejtmané královští, hleděli na ty muže, an žádné moci neměl oheň při tělích jejich, ani vlas hlavy jejich nepřiškvrkl, ani plášťové jejich se nezměnili, aniž co ohněm páchli.

עָנֵה נְבוּכַדְנָצַר וֹאָמַר בִּריך אֵלְהַהוֹן שַׁדַרַך מֵישַׁך וַעֲבֶר נִגוֹ דִי־שָׁלַח מַלְאַכֵה ושיזב לעברוהי די התרחצו עלוהי ומלת בַוּלְבָא שַׁנִּיו וִיהַבוּ גשמיהון גִשְׁמְהוּו דִּי לא־יִפַּלְחוּן וְלַא־יִסְנְּדוּן לְכַל־אֵלַה לַהֵן לאלההון:

I mluvil Nabuchodonozor a řekl: Požehnaný Bůh jejich, totiž Sidrachův, Mizachův a Abdenágův, kterýž poslal anděla svého, a vytrhl služebníky své, kteříž doufali v něho, až i rozkazu královského neuposlechli, ale těla svá vydali, aby nesloužili a neklaněli se žádnému bohu, kromě Bohu svému.

וּמִנִּי שִׁים טִּעָם דִּי כֶל־עַם אִמָּה וִלְשַׁן דִּי־וָאמַר 29 שלה שׁלוּ עַל אֵלָהַהוֹן הִי־שַׁרְרַךְ מִישַׁךְ וַאָבָר נגוא הַהַמִין יִתִעֲבֶר וּבַיִתָה נְנֶלִי יִשְׁתַוָּה בָּל־קֵבֶל דִי לַא אִיתִי אֵלַה אַחַרַן דִי־יִכַּל להצלה כדנה:

A protož toto já přikazuji, aby každý ze všelikého lidu, národu a jazyku, kdož by koli co rouhavého řekl proti Bohu Sidrachovu, Mizachovu a Abdenágovu, na kusy rozsekán byl, a dům jeho v záchod obrácen, proto že není Boha jiného, kterýž by mohl vytrhovati, jako tento.

בָארַין מַלּכַא הַצִּלַח לִשַּׁרְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵּוּ 30 בַּמָּדִינַת בַּבֵּל:

Tedy zvelebil zase král Sidracha, Mizacha a Abdenága v krajině Babylonské.

יּ ְּנְבוּכַדְנָצֵּר מַלְכָּא לְכָל־עַמְמַיָּא אָמַיָּא וְלִשְׁנַיָּא יִּ די־דארין דְּיָרִיו בִּכָל־אַרְעָא שְׁלָמְכוֹן יִשְׂנִּא:

Nabuchodonozor král všechněm lidem, národům i jazykům, kteříž bydlí na vší zemi: Pokoj váš rozmnožen buď.

Znamení a divy, kteréž učinil při mně Bůh nejvyšší, vidělo mi se za slušné, abych vypravoval.

Znamení jeho jak veliká jsou, a divové jeho jak mocní jsou, království jeho království věčné, a panování jeho od národu do pronárodu.

מְּנְה נְבוּכַדְנָצֵר שְׁלֵה הֲוֵית בְבִיתִי וְרַעְנַן
בְהִיכִלִי:

Já Nabuchodonozor, užívaje pokoje v domě svém, a kveta na palácu svém,

1

3

ַ הַלֶּם חֲזֵית וִידַחֲלִנֵּנִי וְהַרְהֹרִין עַל־מִשְׁכְּבִי וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי יְבַהֲלָנַנִי:

Měl jsem sen, kterýž mne zhrozil, a myšlení na ložci svém, a to, což jsem viděl, znepokojilo mne.

וּמִנִּי שִׁים מְעֵם לְהַנְעָלָה קְדְמֵי לְכֹל חַכִּימֵי בָבֶל דִי־פִשַׁר חֶלְמָא יְהוֹדְעָנַּנִי:

A protož vyšla ode mne ta výpověd, aby uvedeni byli přede mne mudrci Babylonští, kteříž by mi výklad toho snu oznámili.

ַ בּאַדִין עללין שְּלִּיוּ חַרְשָׁמַיָּא אָשְׁפַיָּא כשריא בּשְּׂדָּאֵי וְנְזְרַיָּא וְחֶלְמָא אָמַר אֲנָה קֶדְמֵיהוֹן וּפִשְׁרֵה לָא־מִהוֹדִעִין לִי:

Tedy předstoupili mudrci, hvězdáři, Kaldejští a hadači. I pověděl jsem jim sen, a však výkladu jeho nemohli mi oznámiti.

7

8

ּ וְעַר אָחֲבין עַל קָרְמֵי דְּנִיֵּאל דִּי־שְׁמֵה בֵּלְטִשׁאצַר כְּשָׁם אֵלְהִי וְדִי רוּחַ־אֵּלְהִין קַדִּישִׁין בַּה וְחֶלְמָא קָדְמוֹהִי אַמְרֵת:

Až naposledy předstoupil přede mne Daniel, jehož jméno Baltazar, podlé jména boha mého, a v němž jest duch bohů svatých. Jemuž jsem oznámil sen:

Baltazaře, kníže mudrců, já vím, že duch bohů svatých jest v tobě, a nic tajného není tobě nesnadného. Vidění snu mého, kterýž jsem měl, i výklad jeho oznam.

U vidění pak, kteréž jsem viděl na ložci svém, viděl jsem, a aj, strom u prostřed země, jehož vysokost byla veliká.

Veliký byl strom ten a mocný, a výsost jeho dosahovala až k nebi, a patrný byl až do končin vší země.

עַפִּיָה שַׁפִּיר וָאִנְבָה שַׂנִּיא וּמַזוֹן לְכֹלָא־בָה תחתוהי תַּטְלֵל חֵיוַת בַּרָא וּבְעַנִפוֹהִי ידרון יְדּוּרָו צִפַּרֵי שָׁמַיָּא וּמִנֵּה יִתִזִין כַּל־בִשְּׂרַא:

9

Lístí jeho bylo pěkné, a ovoce jeho hojné, všechněm za pokrm, pod stínem pak jeho byla zvěř polní, a na ratolestech jeho bydlili ptáci nebeští, a z něho potravu měl všeliký živočich.

חָזֵה הַנֵית בִחַזָּנִי רֵאשִׁי עַל־מִשָּׁכִּבִי וַאֵּלוּ עִיר 10 וַקַדִּישׁ מִן־שָמַיָּא נָחָת:

Viděl jsem také u viděních svých na ložci svém, a aj, hlásný a svatý s nebe sstoupiv,

קָרָא בְחַיִל וָכֶן אָמַר גֹּדוּ אִילְנָא וִקַצִּצוּ עַנְפוֹהִי 11 אַתַרוּ עָפָיֵה וּבַדַרוּ אִנְבֵה תִּנָד חֵיוְתָא :מְן־תַחתוֹהִי וִצִפְּרַיָּא מִן־עַנִפוֹהִי

Volal ze vší síly, a tak pravil: Podetněte strom ten, a osekejte ratolesti jeho, a otlucte lístí jeho, a rozmecte ovoce jeho; nechať se vzdálí zvěř od něho, a ptáci z ratolestí jeho.

בַרַם עַקַר שָׁרִשׁוֹהִי בִאַרעָא שָׁבַקוּ וּבָאֵסוּר 12 דִי־פַרוֵל וּנְחַשׁ בִּדְתִאָא דִי בַרֵא וּבְטַל שִׁמַיַּא יִצְטַבַע וִעִם־חֵיוִתָא חַלַּקָה בַּעַשַׂב אַרְעַא:

A však kmene kořenů jeho v zemi zanechejte, a v poutech železných a ocelivých na trávě polní, aby rosou nebeskou smáčín byl, a díl jeho s zvěří v bylině zemské.

י לְבָבֵה מִן־אנושא אֲנְשָׁא יְשַׁנּוֹן וּלְבַב חֵיוָה יִתְיְהִב בּ לֵה וְשִׁבְעָה עִדְּנִין יַחְלְפוּן עֲלוֹהִי:

Srdce jeho od lidského ať jest rozdílné, a srdce zvířecí nechť jest dáno jemu, ažby sedm let vyplnilo se při něm.

י בּנְזַרַת עִירִין פּתְנְמָא וּמֵאמַר קַדִּישִׁין שְׁאֵלְתָא עַר־דִּבְרַת דִּי יִנְדְעוּן חַיַּיָּא דִּי־שֵׁלִיט עליא עִלְאָה בְּמַלְכוּת אנושא אֲנְשִׁא וּלְמַן־דִּי יִצְבָא יִתְּנְבַּה וּשְׁפַל אֲנָשִׁים יִקִים עליה עֲלַהּ:

Usouzení hlásných a řeč žádosti svatých stane se, ažby k tomu přišlo, aby poznali lidé, že Nejvyšší panuje nad královstvím lidským, a že komuž chce, dává je, a toho, kterýž jest ponížený mezi lidmi, ustanovuje nad ním.

מּ דְּנָה חֶלְמָא חֲזִית אֲנָה מַלְכָּא נְבוּכַדְנָצֵר ואנתה בּלְחָשֵׁאצֵר פִּשְׁרֵא אֵמֵר כָּל־קְבֵל דִּי לְא־יָכְלִין פִּשְׁרָא לְהוֹדְעָתֵנִי וֹאנתה וְצִּנְהְ כַּהֵל דִּי רוּחַ־אֶּלְהִין לְּהֹין לְּהוֹדְעָתֵנִי וֹאנתה וְצִּנְהְ כָּהֵל דִּי רוּחַ־אֶּלְהִין בַּדְּ:

Tento sen viděl jsem já Nabuchodonozor král, ty pak, Baltazaře, oznam výklad jeho. Nebo všickni mudrci v království mém nemohli mi výkladu oznámiti, ale ty můžeš, proto že duch bohů svatých jest v tobě.

17

18

אָדַין דַנָיָאל דִי־שָׁמָה בָּלְטִשְׁאצַר אָשָׁתוֹמַם כִשַּעָה חַדָה וְרַעִינֹהִי יִבַהַלְנֵה עַנָה מַלְכַא ואַמַר בַּלִּטִשַאצַר חַלְמַא וּפִשָּׁרָא אַל־יִבַהַלַךְּ עַנָה בַלִּטִשַאצַר וִאָמַר מראי מְיִי חֵלְמַא לשנאיך יְשִׂנְאָדְ **וּפִשִּׁרָה** לעריך לְעָרָד:

Tedy Daniel, jemuž jméno Baltazar, předěšený stál za jednu hodinu, a myšlení jeho strašila ho. A odpověděv král, řekl: Baltazaře, sen ani výklad jeho nechť nestraší tebe. Odpověděl Baltazar a řekl: Pane můj, sen tento přiď na ty, kteříž tě v nenávisti mají, a výklad jeho na tvé nepřátely.

אִילַנָא דִי חַזַיִת דִי רַבָּה וּתִקף וְרוּמֵה יִמְמֵא לשָׁמַיַּא וַחַזוֹתָה לְכַל־אַרעַא:

Strom ten, kterýž jsi viděl, veliký a mocný, jehož výsost dosahovala až k nebi, a kterýž patrný byl po vší zemi.

וּעָפִנה שַׁפִּיר וִאִנבה שַׂנִיא וּמַזוֹן לְכֹלַא־בָה תַחֹתוֹהִי תִדוּר חֵיוַת בָּרָא וּבִעַנִפּוֹהִי יִשְׁכִּנַן :אַפַרָי שְׁמַיַּא

A lístí jeho pěkné, a ovoce jeho hojné, a z něhož všickni pokrm měli, pod nímž byla zvěř polní, a na ratolestech jeho bydlili ptáci nebeští,

מ אנתה־אַנְּתְּי הוּא מַלְכָּא הִי רְבֵית וּתְקִפְתְּ וּרְבוּתְדְּ רְבָת וּמְטָת לִשְׁמַיָּא וְשְׁלְטָנְדְּ לְסוֹף אַרִעָא:

Ty jsi ten, ó králi, kterýž jsi rozšířil se a zmocnil, a velikost tvá vzrostla a vznesla se až k nebi, a panování tvé až do konce země.

ין די חֲזָה מַלְכָּא עִיר וְקַדִּישׁ נָחָת מִן־שְׁמַיָּא יִנְלָּא וְחַבְּלוּהִי בְּרַם עִקַּר שְׁרְשׁוֹהִי בְּרַע שִׁרְשׁוֹהִי בְּרַע שִׁרְשׁוֹהִי בְּרָע שְׁכָּלְיּ וְחַבְּלוּהִי בְּרַם עִקַּר שְׁרְשׁוֹהִי בְּרָע שְׁכִיּא יִצְמַבַּע וְעִם־חֵינִת בְּרָא חֲלָכֵה עַר דִּי־פַּרְזֶל וְעְם־חֵינַת בְּרָא חֲלָכֵה עַר דִי־שִׁבְעָה עִדְּנִין יַחְלְפוּן עֲלוֹהִי: חֲלָכֵה עַר דִי־שִׁבְעָה עִדְּנִין יַחְלְפוּן עֲלוֹהִי:

Že pak viděl král hlásného a svatého sstupujícího s nebe, kterýž řekl: Podetněte strom ten a zkazte jej, a však kmene kořenů jeho v zemi zanechejte, a v okovách železných a ocelivých ať jest na trávě polní, aby rosou nebeskou smáčín byl, a s zvěří polní díl jeho, ažby sedm let vyplnilo se při něm:

ין דְנָה פִּשְׁרָא מַלְכָּא וּנְזֵרַת עליא עּלְּאָה הִיא דִּי מָלְכָּא וּנְזֵרַת עליא עַלְ־מראי מָּרִי מַלְכָּא:

Tenť jest výklad, ó králi, a ortel Nejvyššího, kterýž vyšel na pána mého krále.

Nebo zaženou tě lidé od sebe, a s zvěří polní bude bydlení tvé, a bylinu jako volům tobě jísti dávati budou, a rosou nebeskou smáčín budeš, až se vyplní sedm let při tobě, dokudž bys nepoznal, že panuje Nejvyšší nad královstvím lidským, a že komuž chce, dává je.

בּ וְדִי אֲמַרוּ לְמִשְׁבַּק עִקַר שֲׁרְשׁוֹהִי הִי אִילְנָא מַלְכוּתָך לָך קַיְּמָה מִן־הִי תִנְדֵע הִי שֵׁלְמִן שִׁמֵיָּא:

Že pak řekli, aby zanechán byl kmen kořenů toho stromu, království tvé tobě zůstane, jakž jen poznáš, že nebesa panují.

ר לָהֵן מַלְכָּא מִלְכִּי יִשְׁפַּר עליך צְּלָּךְ וחמיך וַחֲטְאָּךְ בְּלְהֵן מַלְכָּא מִלְכִּי יִשְׁפַּר עליך צְּלָּךְ וחמיך וַחְטִּאְ אַרכָה לִשָּׁלֵוִתָּך:

Protož ó králi, přijmi radu mou, a hříchy své spravedlností přetrhuj, a nepravosti své milostivostí k ssouženým, zdaby prodloužen byl pokoj tvůj.

ּכּלָא מִטָא עַל־נִבוּכַדנִצַר מַלְכָּא:

Všecko to přišlo na krále Nabuchodonozora.

25

בּ לִקְצָת יַרְחִין תְּרִי־עֲשֵׁר עַל-הֵיכַל מַלְכוּתָא דִי בּּ לִקְצָת יַרְחִין תְּרֵי-עֲשֵׂר עַל-הֵיכַל מַלְכוּתָא דִי

Nebo po dokonání dvanácti měsíců, procházeje se po palácu královském v Babyloně,

י ענה מַלְכָּא וְאָמֵר הְלָא דָא־הִיא בְּבֶל רַבְּתָא דִי־אָנָה בָּנְיְתַהּ לְבִית מַלְכוּ בִּתְקַף חִסְנִי וְלִיקְר הַדִּרִי:

Mluvil král a řekl: Zdaliž toto není ten Babylon veliký, kterýž jsem já vystavěl mocí síly své, aby byl stolicí království k ozdobě slávy mé?

מוד מלתא בְּפֶם מַלְכָּא מַלְכוּתָה עֲדָת מִנְּדְ: אַמְרין וְבוּכַדְנָצַר מַלְכָּא מַלְכוּתָה עֲדָת מִנְּדְ:

Ještě ta řeč byla v ústech krále, a aj, hlas s nebe přišel: Toběť se praví, Nabuchodonozoře králi, že království odešlo od tebe,

ים וּמִן־אָנְשָׁא לָך מְיָרִדין וְעם־חִינֵת בָּרָא מְּרֹרָך יַחְלְפוּן עליך אֲלֶד עַר דִי־תִּנְדֵע דִי־שַׁלִּיט עִלְיָא בַמַלְכוּת אֲנָשָׁא וּלְמַן־דִי וִצְבֵא יִתִּנְהַה: בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וּלְמַן־דִי יִצְבֵא יִתִּנְהַה:

Nýbrž tě lidé i z sebe vyvrhou, a s zvěří polní bydliti budeš. Bylinu jako volům tobě jísti dávati budou, ažby sedm let vyplnilo se při tobě, dokudž bys nepoznal, že panuje Nejvyšší nad královstvím lidským, a že komuž chce, dává je.

ל בה־שַׁצְתָא מִלְתָא סָפַת עַל־נְבוּכַדְנָצֵּר וּמִן־אֲנָשָׁא טְרִיד וְעִשְׂבָּא כְתוֹרִין יֵאכֶל וּמִטַל שְׁמֵיָּא נִּשְׁמֵה יִצְטַבַע עַד דִי שַׂעְרֵה כְּנִשְׁרִין רַבָּה וִמִּפְרוֹהִי כִצִּפְּרִין:

V touž hodinu řeč ta naplnila se při Nabuchodonozorovi. Nebo z spolku lidí vyvržen byl, a bylinu jako vůl jedl, a rosou nebeskou tělo jeho smáčíno bylo, až na něm vlasy zrostly jako peří orličí, a nehty jeho jako pazoury ptačí.

יא וְלַקְצָת יוֹמַיָּה אֲנָה וְבוּכַדְנָצֵר עַיְנֵי לִשְּׁמַיָּא נִטְלֵת וּמַנְדְעִי עֲלֵי יְתוּב ולעליא וּלְעִּלְאָה בְּרְכֵת וּלְחֵי עָלְמָא שֵׁבְּחֵת וְהַדְּרֵת דִי שְׁלְטָנֵה שְׁלְטָן עַלַם וּמַלְכוּתָה עִם־דַר וְדַר:

Při skonání pak těch dnů já Nabuchodonozor pozdvihl jsem očí svých k nebi, a rozum můj ke mně se zase navrátil. I dobrořečil jsem Nejvyššímu, a živého na věky chválil jsem a oslavoval; nebo panování jeho jest panování věčné, a království jeho od národu do pronárodu.

יב וְכָל־דארי דְּיָנִי אַרְעָא כִּלָה חֲשִׁיבִין וּכְמִּצְבְּיֵה עָבֵר בְּחֵיל שְׁמַיָּא ורארי וְדְיֵנִי אַרְעָא וְלָא אִיתִי דִי־יִמַחֵא בִיבִה וְיֵאמֵר לֵה מָה עָבַרְתִּ:

A všickni obyvatelé země jako za nic počteni jsou, a podlé vůle své činí mezi vojskem nebeským i obyvateli země, aniž jest kdo, ješto by mu přes ruku dáti mohl, a říci jemu: Co to děláš?

ההיקנא מַנְדִּעי יְתוּב עֲלֵי וְלִיקֵר מַלְכוּתִי הַדְרִי וְזִוִי יְתוּב עֲלֵי וְלִי הַדְּבְרֵי וְרַבְּרְבְנֵי יְבַעוֹן וְעַל-מַלְכוּתִי הָתְקְנַת וּרְבוּ יַתִּירָה הוּסְפַּת לִי:

Téhož času rozum můj navrátil se ke mně, a k slávě království mého ozdoba má, i důstojnost má navrátila se ke mně; nadto i hejtmané moji a knížata má hledali mne, a zmocněn jsem v království svém, a velebnost větší jest mi přidána.

לר כְעַן אֲנָה נְבוּכַדְנָצֵר מְשַׁבַּח וּמְרוֹמֵם וּמְהַדֵּר לְמֶלֶךְ שְׁמַיָּא דִּי כָל־מַצְבָרוֹהִי קְשׁׁט וְאֹרְחָתֵה דִין וְדִי מַהָלְכִין בָּגֵנָה יָכִל לְהַשְּׁפְּלָה:

Nyní tedy já Nabuchodonozor chválím, vyvyšuji a oslavuji krále nebeského, jehož všickni skutkové jsou pravda, a stezky jeho soud, a kterýž chodící v pýše může snižovati.

י בּלְשַׁאצַר מַלְכָּא אֲבַר לְחֶם רַב לְרַבְרָבְנוֹהִי אֲלַף וְלָקָבֵל אַלְפָּא חַמְרָא שָׁתִה:

Balsazar král učinil hody veliké tisíci knížatům svým, a před nimi víno pil.

ַ בַּלְשַׁאצַר אָמַר בִּטְעֵם חַמְרָא לְהַיְתָיָה לְמָאנֵי בַּרְבַּא וְכַסְפָּא דִּי הַנְפֵּק נְבוּכַדְנָצֵּר אֲבוּהִי מִן־הֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְיִשְׁתּוֹן בְּהוֹן מַלְכָּא וְרַבְרָבְנוֹהִי שֵׁנְלָתִה וּלְחֵנְתִה:

A když pil víno Balsazar, rozkázal přinésti nádobí zlaté a stříbrné, kteréž vynesl Nabuchodonozor otec jeho z chrámu Jeruzalémského, aby z něho pili král i knížata jeho, ženy jeho i ženiny jeho.

באדין הַיְתִיו מָאנִי דַהְבְא דִּי הַנְפָּקוּ מִן־הֵיכְלְא ³ דִי־בֵית אֶלְהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְאִשְׁתִיו בְּהוֹן מַלְכָּא וַרַבִּרבְנוֹהִי שֵׁנִלְתֵה וּלְחֵנְתֵה:

I přineseno jest nádobí zlaté, kteréž vynesli z chrámu domu Božího, kterýž byl v Jeruzalémě, a pili z něho král i knížata jeho, ženy jeho i ženiny jeho.

4

ַר אִשְׁתִּיו חַמְרָא וְשַׁבַחוּ לֵאלְהֵי דַּהְבָא וְכַסְפָּא יִחְשָׁא פַרִזִלָּא אָעָא וְאַבִנָא:

Pili víno, a chválili bohy zlaté a stříbrné, měděné, železné, dřevěné a kamenné.

V touž hodinu vyšli prstové ruky lidské, a psali naproti svícnu na stěně paláce královského, a král hleděl na částky ruky, kteráž psala.

אָדין מַלְכָּא זִיוֹהִי שְׁנוֹהִי וְרַעיֹנֹהִי יְבַהַלוּנֵּהּ
 וְקְטְרֵי חַרְצֵה מִשְׁתַרֵין וְאַרְכָבְּתֵה דָּא לְדָא
 בְּקשׁן:

Tedy jasnost královská změnila se, a myšlení jeho zkormoutila ho, a pasové bedr jeho rozpásali se, i kolena jeho jedno o druhé se tlouklo.

7

בְּילְבָּא מַלְכָּא בְּחֵיל לְהָעְלָה לְאָשְׁפַיָּא כשריא כַּלְ־אָנְשׁ דִּי־ִיקְרֵה כִּתְבָה דְנְה וּפִשְׁרֵה יְחַוּנַּנִי אַרְנְּנְא יִלְבַשׁ והמונכא וְהַמְּנִיכָּא דִי־דַהְבָא עַל־צַּוָארֵה וְתַלְתִּי בְמַלְכוּתָא יִשְׁלַט: עַל־צַוָּארֵה וְתַלְתִי בְמַלְכוּתָא יִשְׁלַט:

A zkřikl král ze vší síly, aby přivedeni byli hvězdáři, Kaldejští a hadači. I mluvil král a řekl mudrcům Babylonským: Kdokoli přečte psání toto, a výklad jeho mi oznámí, šarlatem odín bude, a řetěz zlatý na hrdlo jeho, a třetím v království po mně bude.

אָדִין עללין שְּלִּיו כּל חַכִּימֵי מַלְכָּא וְלָא־כְהַלִּין ° כְּחַבִּין עללין שְּלִי כּל חַכִּימֵי מַלְכָּא וְלָא־כְהַלִּין יּפִשְׁרֵהּ לְהוֹדְעָה לְמַלְכָּא:

I předstoupili všickni mudrci královští, ale nemohli písma toho čísti, ani výkladu oznámiti králi.

9

י אָדין מַלְכָּא בִלְשַׁאצֵר שַׂנִיא מִתְבָּהַל וְזִיוֹהִי שָׁנֵין אֲלוֹהִי וְרַבְרְבָנוֹהִי מִשְׁתַּבְּשִׁין:

Pročež král Balsazar velmi předěšen byl, a jasnost jeho změnila se na něm, ano i knížata jeho zkormouceni byli.

מַלְכָּתָא לְּלֶבֶל מִלֵּי מַלְכָּא וְרַבְּרְבְנוֹהִי לְבֵית מַלְכָּא מִלְכָּא וְאֲמֶרֶת מַלְכָּא יְנִירְדְּ לְעַלְמִין חֶיִי אַל־יְבַהְלוּךְ רַעְיוֹנְךְ וְזִינְיךְ לְעַלְמִין חֶיִי אַל־יְבַהְלוּךְ רַעְיוֹנְךְ וְזִינְיךְ אַל־יִשְׁתֵּנּוֹ:

Královna pak, příčinou té věci královské a knížat jeho, do domu těch hodů vešla, a promluvivši královna, řekla: Králi, na věky živ buď. Nechť tě neděsí myšlení tvá, a jasnost tvá nechť se nemění.

12

״ איתי נְּבַר בְּמַלְכוּתְדְ דִי רוּחַ אֵּלְהִין קַהִּישִׁין
בה וּבְיוֹמֵי אֲבוּדְ נַהִירוּ וְשְׂכְלְתְנוּ וְחָכְמָה כְּחָכְמַת־אֵּלְהִין הִשְּׁתְּכַחַת בֵּה וּמַלְכָּא נְּזְרִין הַקִּימָה אֵבוּדְ תַב חַרְשָׁמִין אָשְׁפִין כַשְּׂדְאִין
גְּזִרין הַקִּימָה אֵבוּדְ מַלְכָּא:

Jest muž v království tvém, v němž jest duch bohů svatých, v kterémž za dnů otce tvého osvícení, rozumnost a moudrost, jako moudrost bohů, nalezena, jehož král Nabuchodonozor otec tvůj knížetem mudrců, hvězdářů, Kaldejských a hadačů ustanovil, otec tvůj, ó králi,

בּלְטְשַׁאצַר כְּעַן דָנִיֵּאל יִתְקְרֵי וּמִּנְדֵע וְשָׂכְלְתָנוּ הִשְּׁתְכַחַת בֵּה בְּדָנִיֵּאל דִי־מַלְכָּא שָׁם־שְׁמִה הִשְּׁתְכַחַת בָּה בְּדָנִיֵּאל דִי־מַלְכָּא שָׁם־שְׁמָה בַּלְטְשַׁאצַר כְעַן דְנִיֵּאל יִתְקְרֵי וּפִשְּׁרָה יְהַחְוֵה:

Proto že duch znamenitý, i umění a rozumnost vykládání snů a oznámení pohádek, i rozvázání věcí nesnadných nalezeno při Danielovi, jemuž král jméno dal Baltazar. Nechať nyní zavolán jest Daniel, a oznámíť výklad ten.

Tedy přiveden jest Daniel před krále. I mluvil král a řekl Danielovi: Ty-li jsi ten Daniel, jeden z synů zajatých Judských, kteréhož přivedl král otec můj z Judstva?

14

ָר וְשִׁמְעִת עליך עְּלֶּה ִהי רוּחַ אֶּלְהִין בָּך וְנַהִירוּ יִ וְשִׂכְלְתַנוּ וְחָכְמָה יַתִּירָה הִשִּׁתְּכַחַת בַּך:

Slyšel jsem zajisté o tobě, že duch bohů svatých jest v tobě, a osvícení i rozumnost a moudrost znamenitá nalezena jest v tobě.

יי וּכְעַן הָעַלּוּ לְהַחֲנִיָה: דְנָה יִקְרוֹן וּפִשְׁרָה לְהוֹדְעֻתַנִי וְלָא־כְהַלִּין פְּשֵׁר־מִלְתָא לְהַחֲנִיָה:

A nyní přivedeni jsou přede mne mudrci a hvězdáři, aby mi písmo toto přečtli, a výklad jeho oznámili, a však nemohli výkladu věci té oznámiti.

18

וֹ וַאֲנָה שִׁמְעֵת עליך שְּלָּה הִי־תוכל תִּיכּוּל פִּשְׁרִין לְמִפְשֵׁר וְקְטְרִין לְמִשְׁרֵא כְעַן הֵן תוכל תִּכוּל כְתְבָא לְמִקְרֵא וּפִשְּׁרֵה לְהוֹדְעָתַנִי אַרְנְּנְא תִלְבַשׁ והמונכא וְהַמְּנִיכָא דִי־דַהְבָא עַל־צַוְּארָךְ וְתַלְתַא בִמַלְכוּתַא תִשִׁלַם:

Já pak slyšel jsem o tobě, že můžeš to, což jest nesrozumitelného, vykládati, a což nesnadného, rozvázati. Protož nyní, budeš-li moci písmo to přečísti, a výklad jeho mně oznámiti, v šarlat oblečen budeš, a řetěz zlatý na hrdlo tvé, a třetím v království po mně budeš.

בּאבין עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמֵר בְּדָם מַלְכָּא מַתְּנְתְּד לָך לֶהֶוֹיָן וּנְבָזְבְּיָתְד לְאָחֲרָן הַב בְּרַם כְּתָבָא אֶקְרֵא לְמַלְכָּא וּפִשְׁרָא אֲהוֹדְענֵה:

Tedy odpověděl Daniel a řekl před králem: Darové tvoji nechť zůstávají tobě, a odplatu svou dej jinému, a však písmo přečtu králi, a výklad oznámím jemu.

ר אנתה אַנְהָ מַלְכָּא אֶלְהָא עליא שִּלְאָה מַלְכוּתָא יּרְבוּתָא ויקָרָא וְהַדְרָה יְהַב לִנְבָכַדְנָצַר אֲבוּד:

Ty králi, slyš: Bůh nejvyšší královstvím a důstojností i slávou a okrasou obdařil Nabuchodonozora otce tvého,

" ימן-רביתא די יתב-לה כל עַמְמַיָּא אָמַיָּא וְלִשְׁנַיָּא הַוֹוֹ זאעין זְיִשִּׁי וְדְחַלִּין מִן־קְּדְמוֹהִי דִי-הַנָה צְבֵא הַנָּא קְמֵל וְדִי-הַנָה צְבֵא הַנָה מַחֵא וְדִי-הַנָה צְבֵא הַנָה מָרִים וְדִי-הַנְה צְבֵא הַנַה מַשִׁפִּיל:

A pro důstojnost, kterouž ho obdařil, všickni lidé, národové a jazykové třásli a báli se před ním. Kohokoli chtěl, zabil, a kterékoli chtěl, bil, kteréž chtěl, povyšoval, a kteréž chtěl, ponižoval.

ינן־כָּרָסֵא מַלְכוּתֵה וִיקָרָה הֶעְּדִיוּ מִנֵּה: מן־כָּרָסֵא מַלְכוּתֵה וִיקָרָה הֶעְּדִיוּ מִנֵּה:

Když se pak bylo pozdvihlo srdce jeho, a duch jeho zmocnil se v pýše, ssazen byl z stolice království svého, a slávu odjali od něho.

י וּמִן־בְּנֵי אֲנְשָׁא טְרִיד וְלְבְבֵה עִם־חֵיוְתָא שׁוּי שׁוּיִּי יִּעְם־עְּרָדִיָּא מְדוֹרֵה עִשְׂבָּא כְתוֹרִין יְטַעֲמוּנֵה וּמִטַל שְׁמַיָּא נִּשְׁמֵה יִצְטַבַע עַד דִּי־יְדֵע דִּי־שַׁלִּים אֶלְהָא עליא עּלְּאָה בְּמַלְכוּת אֲנְשָׁא וּלְכֵּר יִבְבָה יְהָקִים עליה עֲלַהּ:
וּלְמַן-דִּי יִצְבֵּה יְהָקִים עליה עֲלַהּ:

Ano i z spolku synů lidských vyvržen byl, a srdce jeho zvířecímu podobné učiněno bylo, a s divokými osly bylo bydlení jeho. Bylinu jako volům dávali jemu jísti, a rosou nebeskou tělo jeho smáčíno bylo, dokudž nepoznal, že panuje Bůh nejvyšší nad královstvím lidským, a že kohož chce, ustanovuje nad ním.

Ty také, synu jeho Balsazaře, neponížil jsi srdce svého, ačkolis o tom o všem věděl.

בּ וְעַל מָרֵא־שְׁמֵיָּא הָתְרוֹמֵמְתְּ וּלְמָאנַיָּא דִי-בַיְתֵה הַיְתִיו קדמיך פִּדְמִּדְ שְׁמִין בְּהוֹן וְלֵאלְהֵי לֵא־חָזִין וְלָא־שָׁמִעִין וְלָא יָדְעִין שַׁבַּחְתְּ לָא־חָזִין וְלָא־שָׁמְעִין וְלָא יָדְעִין שַׁבַּחְתְּ לָא־חָזִין וְלָא־שָׁמְתִּךְ בִּיבִה וְכָל־אֹרְחָתְךְ לֵה לַא הַדִּרִתּ:

Ale pozdvihls se proti Pánu nebes; nebo nádobí domu jeho přinesli před tebe, a ty i knížata tvá, ženy tvé i ženiny tvé pili jste víno z něho. Nadto bohy stříbrné a zlaté, měděné, železné, dřevěné a kamenné, kteříž nevidí, ani slyší, aniž co vědí, chválil jsi, Boha pak, v jehož ruce jest dýchání tvé i všecky cesty tvé, neoslavoval jsi.

בר באבין מן־קָדמוֹהי שְׁלִיַח פַּסָא די־יִדְא וּכְתָבָא דּבּתְבָא רְבָּא דְבָּת בָּאָרים:

Protož nyní od něho poslána jest částka ruky této, a písmo to napsáno jest.

בה וּדְנָה כְתָבָא דִי רְשִׁים מְנֵא מְנֵא תְּקֵל וּפַּרְסִין:

A totoť jest písmo napsané: Mene, mene, tekel, ufarsin, totiž: Zčetl jsem, zčetl, zvážil a rozděluji.

י דְנָה פְּשֵׁר־מִלְתָא מְנֵא מְנָה־אֶּלְהָא מַלְכוּתָך יְרָ יִהַשִּׁלְמַה:

Tento pak jest výklad slov: Mene, zčetl Bůh království tvé, a k konci je přivedl.

י תְּבֶל תְּקִילְתָה בְמֹאֹזַנְיָא וְהִשְּׁתְּכַחַתְּ חַסִּיר:

Tekel, zvážen jsi na váze, a nalezen jsi lehký.

בּ פָּרִס פְּרִיסַת מַלְכוּתָך וִיהִיבַת לְמָדֵי וּפְרָס:

Peres, rozděleno jest království tvé, a dáno jest Médským a Perským.

מונכא והלבישו לדניאל ביב באדין אָמַר בּלְשַׁאצַר וְהַלְבִישׁוּ לְדָנִיֵּאל צְּלְבְּיִּאל בִּלְנְיָא והמונכא וְהַמְּנִיכָּא דִי־דַהְבָא עַל־צַּוְאֵרֵה וְהַכְּרִזוּ עֲלוֹהִי הִי-לֶהָוֹא שֵׁלִּיט תַּלְתָּא בִּלְכוּתַא: בִּמַלְכוּתַא:

Tedy z rozkazu Balsazarova oblékli Daniele v šarlat, a řetěz zlatý dali na hrdlo jeho, a rozhlašovali o něm, že má býti pánem třetím v království.

י בה בְלילְיָא קְטִיל בּלְאשׁצַר מַלְכָא כשריא ³⁰ כִשִׂדָּאָה:

V touž noc zabit jest Balsazar král Kaldejský.

י וְדָרְיָנֶשׁ מָדָיָא קַבֵּל מַלְכוּתָא כְּבַר שְׁנִין שִׁתִּין: וֹתַרִתִּין:

Darius pak Médský ujal království v letech okolo šedesáti a dvou.

1

2

3

4

יִשְׁפַר קָּדֶם דְּרְיָנֶשׁ וַהֲקִים עַל־מַלְכוּתָא לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא מְאָה וְעֶשְׂרין דִּי לֶהָוֹן בְּכָל-מַלְכוּתָא:

Líbilo se pak Dariovi, aby ustanovil nad královstvím úředníků sto a dvadceti, kteříž by byli po všem království.

ּ וְעֵלָּא מִנְּהוֹן סְרְכִין תְּלָתָא דִּי דְנִיֵּאל חַד־מִנְּהוֹן דִּי־לֶהֵוֹן אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא אָלֵין יָהַבִין לְהוֹן טַּעְמָא וּמַלְכָּא לָא־לֶהֵוֹא נָזִק:

Nad těmi pak hejtmany tři, z nichžto Daniel přední byl, kterýmž by úředníci onino vydávali počet, aby se králi škoda nedála.

וֹאֲחַשְׁדַּרְפְּנִיָּא בְּלְ־קָבֶל דִּי רוּחַ יַתִּירָא בֵּה וֹאֲחַשְׁדַּרְפִּנִיָּא כָּל־קָבֵל דִּי רוּחַ יַתִּירָא בֵּה וֹמַלְכָּא עֲשִׁית לַהַקְמוּתֵה עַל־כָּל-מַלְכוּתָא:

Tedy Daniel převyšoval ty hejtmany a úředníky, proto že duch znamenitější v něm byl. Pročež král myslil ustanoviti jej nade vším královstvím. 6

7

יְּאֶבין סְרְכַיָּא וַאֲחַשְׁרַרְפְּנַיָּא הְווֹ בְעַין עִלְה רְּהַשְּׁכְחָה לְּדְנִיֵּאל מִצֵּד מַלְכוּתָא וְכָל-עִלְה הִיםְהִימֵן הוּא וְכָל-שְׁלוּ וּשְׁחִיתָה לָא הִשִּׁתִּכַחַת עֵלוֹהִי:

Tedy hejtmané a úředníci hledali příčiny proti Danielovi s strany království, a však žádné příčiny ani vady nemohli najíti; nebo věrný byl, aniž jaký omyl neb vada nalézala se při něm.

אָדין גָּבְרַיָּא אָלֵּךְ אָמְרין דִּי לָא נְהַשְּׁכַּח לְדָנִיֵּאל דְּנָה כָּל-עִלָּא לְהֵן הַשְּׁכַחְנָה עֲלוֹהִי בִּרַת אָלַהָה:

Protož muži ti řekli: Nenajdeme proti Danielovi tomuto žádné příčiny, jediné leč bychom našli něco proti němu s strany zákona Boha jeho.

אָדין סְרְכַיָּא וַאֲחַשְּׁדִּרְפְּנַיָּא אַלֵּן הַרְנִּשׁוּ עַל־מַלְכָּא וְכֵן אָמְרין לֵה דְּרְיָנִשׁ מַלְכָּא לעַלִמִין חֵיִי:

Tedy hejtmané a úředníci ti shromáždivše se k králi, takto mluvili k němu: Darie králi, na věky buď živ.

9

אָתְיַעֵּמוּ כָּל סְרְכִי מַלְכוּתָא סִנְנִיָּא מַלְכָּא וּלְתַקְּפָה אֶסְר דִּי כְל־דִּי־יִבְעֵה בְעוּ מַלְכָּא וּלְתַקְּפָה אֶסְר דִּי כְל־דִּי־יִבְעֵה בְעוּ מַלְכָּא יִתְרְמֵא לְנִב אַרְיִוְתָא: מַלְכָּא יִתְרְמֵא לְנִב אַרְיִוְתָא:

Uradili se všickni hejtmané království, vývodové, úředníci, správcové a vůdcové, abys ustanovil nařízení královské, a utvrdil zápověd: Kdož by koli vložil žádost na kteréhokoli boha neb člověka do třidcíti dnů, kromě na tebe, králi, aby uvržen byl do jámy lvové.

ַ כְעַן מַלְכָּא חָקִים אֶסָרָא וְתִרְשֶׁם כְּתָבָא דִּי לָא לְהַשְׁנָיָה כָּדָת־מָדֵי וּפָּרַס דִּי־לָא תֵעְדֵּא:

Nyní tedy, ó králi, potvrď zápovědi této, a vydej mandát, kterýž by nemohl změněn býti podlé práva Médského a Perského, kteréž jest neproměnitelné.

יס נאָסָרָא: נאָסָרָא:

Pročež král Darius vydal mandát a zápověd.

" וְדָנִיֵּאל פְּדִי יְדֵע הִּי-ְרְשִׁים פְּתְבָא עַל לְבַיְתֵה הְלְתָה בְיוֹמָא הוּא בְּרֵך עַל-בִּרְכוֹהִי וּמְצַלֵּא וּמוֹדֵא קָּדָם אֶלְהֵה כָּל-קֻבֵל הִּי-הְוָא עְבֵר מוֹדֵא קָדָם אֶלְהֵה כָּל-קֻבל הִי-הְוָא עְבֵר מוֹדֶץ בְּדָם הָּלְהֵה בִּל-בְּיִת הִיּנִה

Daniel pak, když se dověděl, že jest vydán mandát, všel do domu svého, kdež otevřená byla okna v pokoji jeho proti Jeruzalému, a třikrát za den klekal na kolena svá, a modlíval se a vyznával se Bohu svému, tak jakož prvé to činíval.

בּ אָדִין גָּבְרַיָּא אָלֵך הַרְנִּשׁוּ וְהַשְּׁכַחוּ לְדָנִיֵּאל בְּעָא וּמִתְחַנַּן קָדָם אֶלְהַה:

Tedy muži ti shromáždivše se a nalezše Daniele, an se modlí a pokorně prosí Boha svého,

" בּאַדֵין קְּרִיבוּ וְאָמָּרִין קְּדְם־מַלְכָּא עַל־אָּסֶר מַלְכָּא הַלָּא אֶּסֶר רְשַׁמְתָּ דִּי כָל־אָּנָשׁ דִּי־יִבְעֵה מַלְכָּא יִתְרְמֵא לְגוֹב אַרְיִותָא עְנֵה מַלְכָּא וְאָמַר יַצִּיבָא מִלְּתָא כָּדָת־מַדִי וּפָּרַס דִּי־לָא תֵעְהַא:

Tedy přistoupili a mluvili k králi o zápovědi královské: Zdaliž jsi nevydal mandátu, aby každý člověk, kdož by koli něčeho žádal od kterého boha neb člověka až do třidcíti dnů, kromě od tebe, králi, uvržen byl do jámy lvové? Odpověděv král, řekl: Pravéť jest slovo to, podlé práva Médského a Perského, kteréž jest neproměnitelné.

ד באדין אֲנוֹ וְאָמְרין קֶּדְם מַלְכָּא הִי דְנִיֵּאל הִי מִן־בְּנֵי נְלוּתָא הִי יְהוּד לָא־שָׁם עליך אֲלְּהְ מַלְכָּא טְּעֵם וְעַל־אָּסָרָא הִי רְשֵׁמְתְּ וְזִמְנִין תּלָתָה בִּיוֹמָא בָעֵא בָעוּתֵה:

Tedy odpovídajíce, řekli králi: Daniel ten, kterýž jest z zajatých synů Judských, nechtěl dbáti na tvé, ó králi, nařízení, ani na mandát tvůj, kterýž jsi vydal, ale třikrát za den modlívá se modlitbou svou.

י אָדִין מַלְכָּא כְּדִי מִלְתָא שְׁמַע שַׂנִּיא בְּאֵשׁ עֲלוֹהִי יּוֹ וְעַל דָנִיֵּאל שָׁם בָּל לְשֵׁיזְבוּתֵה וְעַד מֶעְלֵי שִׁמְשָׁא הָוָא מִשְׁתַדִּר לְהַצְּלוּתֵה:

Tedy král, jakž uslyšel tu řeč, velmi se zarmoutil nad tím, a uložil král v mysli své vysvoboditi Daniele, a až do západu slunce usiloval ho vytrhnouti.

ין בּאַדִין נָּבְרַיָּא אָלֵּדְ הַרְנִּשׁוּ עַל־מַלְכָּא וְאָמְרוּן יּבְרַיְּא אָלֵּדְ הַרְנִּשׁוּ עַל־מַלְכָּא וְאָמְרוּן יּבּרַס בּי־מַלְכָּא יְהָלֵים לְא לְהַשִּׁנְיָה:

Ale muži ti shromáždivše se k králi, mluvili jemu: Věz, králi, že jest takové právo u Médských a Perských, aby každá výpověd a nařízení, kteréž by král ustanovil, neproměnitelné bylo.

I řekl král, aby přivedli Daniele, a uvrhli jej do jámy lvové. Mluvil pak král a řekl Danielovi: Bůh tvůj, kterémuž sloužíš ustavičně, on vysvobodí tebe.

ין וְהִיתִית אֶבֶן חֲדָה וְשָׁמַת עַל־פֶּם נֻּבָּא וְחַתְמַה מַלְכָּא בְּעִזְּקְתָה וּבְעִזְּקָת רַבְרְבְנוֹהִי דִּי לִא־תִשְׁנֵא צְבוּ בְּדְנִיֵּאל:

A přinesen jest kámen jeden, a položen na díru té jámy, a zapečetil ji král prstenem svým a prsteny knížat svých, aby nebyl změněn ortel při Danielovi.

" אֶבין אָזַל מַלְכָּא לְהֵיכְלֵה וּבְת טְוָת וְדַחֲוָן לָא־הַנְעֵל קָדָמוֹהִי וְשִׁנְתֵה נַדַּת עֲלוֹהִי:

I odšel král na palác svůj, a šel ležeti, nic nejeda, a ničímž se obveseliti nedal, tak že i sen jeho vzdálen byl od něho.

י באדין מַלְכָא בּשְׁפַּרְפָּרָא יְקוּם בְּנְנְהָא וֹבִהִתִבְהַלָה לִנְבָא דִי־אַריַנִתָא אַזַל:

Tedy král hned ráno vstav na úsvitě, s chvátáním šel k jámě lvové.

19

A jakž se přiblížil k jámě, hlasem žalostným zavolal na Daniele, a promluviv král, řekl Danielovi: Danieli, služebníče Boha živého, Bůh tvůj, kterémuž ty sloužíš ustavičně, mohl-liž tě vysvoboditi od lvů?

בּ אָדֵין דָניֶאל עִם־מַלְכָּא מַלִּל מַלְכָּא לְעָלְמִין דְנִיֶּאל עִם־מַלְכָּא מַלִּל מַלְכָּא לְעָלְמִין חֵיִי:

Tedy Daniel mluvil s králem, řka: Králi, na věky buď živ.

יּגְלָהִי שָׁלַח מַלְאֲבֵה וּסְנֵר פָּם אַרְיָנְתָא וְלָא חַבְּלוּנִי כָּל־קְבֵל דִּי קְדְמוֹהִי זְכוּ הִשְּׁתְכַחַת לִי וְאַף קרמיך קּדְמִן מַלְבָא חֲבוּלָה לָא עַבְּתֵת:

Bůh můj poslal anděla svého, kterýž zavřel ústa lvů, aby mi neuškodili; nebo před ním nevina nalezena jest při mně, nýbrž ani proti tobě, králi, nic zlého jsem neučinil.

יּר בָּאַדִין מַלְכָּא שַׂנִּיא מְאֵב עֲלוֹהִי וּלְדָנִיֵּאל אֲמֵר יִּלְ לְהַנְּסְקָה מִן־נָּבָא וְהָסַק דָנִיֵּאל מִן־נָּבָא וְכָל־חֲבָל לָא־הִשְׁתִּכַח בֵּה דִּי הֵימִן בַּאלְהֵה:

Tedy král velmi se z toho zradoval, a rozkázal Daniele vytáhnouti z jámy. I vytažen byl Daniel z jámy, a žádného úrazu není nalezeno na něm; nebo věřil v Boha svého.

יי וֹאֲמֵר מַלְכָּא וְהַיְתִיו גָּבְרַיְּא אָלֵּךְ הִי־אֲכֵלוּ קַרְצוֹהִי הִי דְנִיֵּאל וּלְגֹב אַרְיִנְתָא רְמוֹ אִנוּן בְּנֵיהוֹן וּנְשִׁיהוֹן וְלָא־מְטוֹ לְאַרְעִית גָּבְּא עַר הִי־שְׁלְטוּ בְהוֹן אַרְיָנְתָא וְכָל־נַּרְמֵיהוֹן הַהִּקוּ:

I rozkázal král, aby přivedeni byli muži ti, kteříž osočili Daniele, a uvrženi jsou do jámy lvové, oni i synové jejich i ženy jejich, a prvé než dopadli dna té jámy, zmocnili se jich lvové, a všecky kosti jejich zetřeli.

ַּ בֵאבֵין דְּרְיָנֶשׁ מַלְכָּא כְּתַב לְכָל־עַמְמַיָּא אָמַיָּא וּ וְלִשְׁנַיָּא דִּי־דארין דְּיָרִיו בְּכָל־אַרְעָא שְׁלְמְכוּן יִשְׂנָא:

Tedy Darius král napsal všechněm lidem, národům a jazykům, kteříž bydlili po vší zemi: Pokoj váš rozmnožen buď.

ימלכותה הי-לא תתחבל וְשְׁלְטָנה מַר-סוּפָא: הַלְנָית הִי-לָא תתחבל וְשָׁלְטָנה לְעְלְמִין וּמַלְכוּתה הִי-לָא תתחבל וְשָׁלְטָנה עַר-סוּפָא:

Ode mne vyšlo nařízení toto, aby na všem panství království mého třásli a báli se před Bohem Danielovým; nebo on jest Bůh živý a zůstávající na věky, a království jeho nebude zrušeno, ani panování jeho až do konce.

יי מְשֵׁיזִב וּמַצִּל וְעָבֵד אָתִין וְתִמְהִין בִּשְׁמַיָּא וּבְאַרְעָא דִּי שֵׁיזִיב לְדָנִיֵּאל מִן־יַד אַרְיָנְתָא:

Vysvobozuje a vytrhuje, a činí znamení a divy na nebi i na zemi, kterýž vysvobodil Daniele z moci lvů.

כּ וְדָנִיֵּאל דְּנָה הַאְלַח בְּמַלְכוּת דְּרְיָנֶשׁ וּבְמַלְכוּת בּי וְדְנִיֵאל בְּכוּת בּיְלֵכוּת בּיֹרְיָנֶשׁ וּבְמַלְכוּת כּוֹרֵשׁ פרסיא פּּרְסָאָה:

Danielovi pak šťastně se vedlo v království Dariovu, a v království Cýra Perského.

בִשְׁנַת חֲדָה לְבֵלְאשׁצֵּר מֶלֶךְ בְּבֶל דְנִיֵּאל חֵלֶם חֲזָה וְחֶזְנִי רֵאשׁה עַל־מִשְׁכְּבֵה בַּארַיִן חֶלְמָא
 כתב ראש מִלִּין אֵמַר:

Léta prvního Balsazara krále Babylonského Daniel měl sen a vidění svá na ložci svém, i napsal ten sen krátkými slovy.

י עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמֵר חָזֵה הְנֵית בְּחֶזְוִי עִם־לֵילְיָא וַאָּרוּ אַרְבַע רוּחֵי שְׁמַיָּא מְגִיחָן לְיַמָּא רַבָּא:

Mluvil Daniel a řekl? Viděl jsem u vidění svém v noci, a aj, čtyři větrové nebeští bojovali na moři velikém.

יּ וְאַרְבַע חֵינָן רַבְּרְבָן סְלְקָן מִן־יַמָּא שְׁנְיָן דָא מִן־דַא:

A čtyři šelmy veliké vystupovaly z moře, jedna od druhé rozdílná.

ּ קַדְמָּיְתָא כְאַרְיֵה וְגַפִּין הִי־נְשַׁר לַהּ חָזֵה הְוֵית עד הִי־מְּרִיטוּ גַפַּיה וּנְטִילַת מִן־אַרְעָא וְעַל־רַגְלַיִן כָּאָנְשׁ הָקִימַת וּלְבַב אָנְשׁ יְהִיב לַהּ:

První podobná lvu, a křídla orličí měla. Hleděl jsem, až vytrhána byla křídla její, jimiž se vznášela od země, tak že na nohách jako člověk státi musila, a srdce lidské dáno jest jí.

6

וֹאֲרוּ חֵיוָה אָחֲרִי תּנְיָנָה דְּמְיָה לְדֹב יְלִשְׁטַר-חֵד הֲקמַת וּתְלָת עִלְעִין בְּפָּמַה בֵּין שניה שִּׁנָּה וְכֵן אָמְרִין לַה קוּמִי אֲכָלִי בְּשַׂר שׁנֵּיא:

A aj, jiná šelma druhá podobná nedvědu, kteráž panství jedno vyzdvihla, a tři žebra v ústech jejích, mezi zuby jejími, a tak mluveno bylo k ní: Vstaň, nažer se hojně masa.

בָּאתַר דְּנְה חָזֵה הֲנִית וַאֲרוּ אָחֲרִי כִּנְמַר וְלַה נַפִּין אַרְבַּע דִּי־עוֹף עַל־גביה גַּבָּה וְאַרְבְּעָה רִאשִׁין לְחִיוְתָא וְשָׁלְטָן יְהִיב לַה:

Potom jsem viděl, a aj, jiná podobná pardovi, kteráž měla čtyři křídla ptačí na hřbetě svém, a čtyřhlavá byla šelma ta, jíž moc dána byla.

בָּאתַר דְנָה חָזֵה הְנֵית בְּחֶזְנִי לֵילְיָא נַאֲרוּ חֵינָה רְבִיעִיה רְבִּיעִאָּה דְּחִילָה וְאֵימְתָנִי וְתַקִּיפָא יַתִּירָא וְשִׁנֵּין דִּי־פַּרְזֶל לַהּ רַבְּרְבָן אָכְלָה וּמַהֶּקָה וּשְׁנְּיָה בּרֵגְלִיה בְּרֵגְלִיה רְפָּסָה וְהִיא מְשׁנְּיָה יִשְׁנְיָה מִינְתָא דִּי קְדָמֵיה וְקַרְנֵין עֲשַׂר לַהּ:

Potom viděl jsem u viděních nočních, a aj, šelma čtvrtá strašlivá a hrozná a velmi silná, mající zuby železné veliké, kteráž zžírala a potírala, ostatek pak nohama svýma pošlapávala; a ta byla rozdílná ode všech šelm, kteréž byly před ní, a měla rohů deset.

Pilně jsem šetřil těch rohů, a hle, roh poslední malý vyrostal mezi nimi, a tři z těch rohů prvních vyvráceni jsou před ním; a aj, oči podobné očím lidským v rohu tom, a ústa mluvící pyšně.

י חָזֵה הֲנִית עַד הִי כָּרְסָנְן רְמִיו וְעַתִּיק יוֹמִין יְתִב יּ לְבוּשֵׁה כִּתְלֵג חִנְּר וּשְּׁעַר רֵאשֵׁה כַּעְמַר נְּקא כַּרְסְיֵה שָׁבִיבִין הִי־נוּר נַּלְנִּלּוֹהִי נוּר דְּלִק:

Hleděl jsem, až trůnové ti svrženi byli, a Starý dnů posadil se, jehož roucho jako sníh bílé, a vlasové hlavy jeho jako vlna čistá, trůn jako jiskry ohně, kola jeho jako oheň hořící.

יְּהַר הִי־נוּר נְגֵּד וְנְפֵק מִן־קְּדְמוֹהִי אֶּלֶף אלפים ¹⁰ אַלְפִּיו יְשַׁמְּשׁוּנֵּה וְרבּוֹ רבון וִבְּבְוֹ קְדְמוֹהִי יְקוּמוּן הִינָא יִתִב וִסִפִּרִין פִּתִיחוּ:

Potok ohnivý tekl a vycházel od něho, tisícové tisíců sloužili jemu, a desetkrát tisíckrát sto tisíců stálo před ním; soud zasedl, a knihy otevříny byly.

" חְזֵה הֲנִית בֵּארֵין מִן־קָל מִלַּיָּא רַבְּרְבָתָא הִי קַרְנָא מְמַּלֵּלָה חָזֵה הֲנִית עַד הִי קְמִילַת חֵיוְתָא וְהוּבַד וִּשְׁמַה וִיהִיבַת לִיקֵרַת אָשָׁא:

Patřil jsem tehdáž, hned jakž se začal zvuk té řeči pyšné, kterouž roh mluvil; patřil jsem, dokudž ta šelma nebyla zabita, a vyhlazeno tělo její, a dáno k spálení ohni.

יב וּשְׁאָר חֵינְתָא הֶעְהִיו שֶׁלְטָנְהוֹן וְאַרְכָה בְחַיִּין יִי וְשִׁלְטָנְהוֹן וְאַרְכָה בְחַיִּין יִי יִּהִיבַת לְהוֹן עַר־וְמַן וְעִדְּן:

A i ostatkům šelm odjali panství; nebo dlouhost života jim odměřena byla až do času, a to uloženého času.

י חָזֵה הָנִית בְּחָזְנִי לֵילְיָא וַאֲרוּ עִם־עֲנָנֵי שְׁמַיָּא כְּבַר אֲנָשׁ אָתֵה הַנְה וְעַר־עַתִּיק יוֹמַיָּא מְטְה יּקְרָבוּהִי: יּקְרָמוֹהִי הַקְּרָבוּהִי:

Viděl jsem u vidění nočním, a aj, s oblaky nebeskými podobný Synu člověka přicházel; potom až k Starému dnů přišel, a před něj postaven byl.

ֶּר וְלֵה יְהִיב שֶׁלְטָן וִיקָר וּמַלְכוּ וְכֹל עַמְמַיָּא אַּמַיָּא יִּ וְלִשְׁנַיָּא לֵה יִפְּלְחוּן שָׁלְטָנֵה שָׁלְטָן עְלַם דִּי-לָא יֵעָהָה וּמַלְכוּתָה דִּי-לֵא תִתִחַבֵּל:

I dáno jest jemu panství a sláva i království, aby všickni lidé, národové a jazykové sloužili jemu; jehož panství jest panství věčné, kteréž nepomíjí, a království jeho, kteréž se neruší.

I zhrozil se duch můj ve mně Danielovi u prostřed těla, a vidění má předěsila mne.

יּ קרָבָת עַל־חַד מִן־קְאֲמֵיּא וְיַצִּיבָא אֶבְעִא־מִנֵּה עַל־כָּל־דְּנָה וַאֲמַר־לִי וּפִשַׁר מִלַּיָּא יְהוֹדְענַנִי:

Tedy přistoupil jsem k jednomu z přístojících, a ptal jsem se ho na jistotu vší té věci. I pověděl mi, a výklad řečí mi oznámil:

י אָבֵין חֵינָתָא רַבְרָבְתָא דִּי אִנִּין אַרְבַּע אַרְבְּעָה מַלְכִין יִקוּמוּן מִן־אַרְעָא:

Ty šelmy veliké, kteréž jsou čtyry, jsou čtyři králové, kteříž povstanou z země,

18

יונקבלון מַלְכוּתָא קַדישׁי שֶלְיוֹנִין וְיַחְסְנוּן מַלְכוּתָא עַד־עָלְמָא וְעַד עָלַם עָלְמַיָּא:

A ujmou království svatých výsostí, kteříž obdržeti mají království až na věky, a až na věky věků.

ם אָדִין צְּבִית לְיַצְּבָא עַל-חִיוְתָא רְבִיעִיְתָא שניה שִּנְּה מִן־כלהון כְּלְהִי דְּחִילָה יַתִּירָה שניה שִּנָּה דִי-פַּרְזֶל וְטִפְּרֵיה דִּי-נְחָשׁ אָכְלָה מַדֵּקָה וּשִׁאָרָא בִּרַגִּלַיה רָפִּסָה:

Tedy žádostiv jsem byl zprávy o šelmě čtvrté, kteráž rozdílná byla ode všech jiných, hrozná velmi; zubové její železní, a pazoury její ocelivé, kteráž zžírala, potírala, ostatek pak nohama svýma pošlapávala.

יובלר יּנְפַלָּה מָן־קרמיה מֶּדְמַה וְאָחֲרי דִּי סִלְּקַת יּנְפַלְּה מָן־קרמיה מֶּדְמַה תְּלָת וְקַרְנָא דְכֵּן ועיְנִין לַה וְפָם מְמַלָּל רַבְרְבְן וְחָזְוַה רַב וֹעל־קַרְתַה:

Tolikéž o rozích desíti, kteříž byli na hlavě její, a o posledním, kterýž vyrostl, a před ním spadli tři; o tom rohu, pravím, kterýž měl oči a ústa mluvící pyšně, a byl na pohledění větší než jiní.

Viděl jsem, an roh ten válku vedl s svatými, a přemáhal je,

Až přišel Starý dnů, a oddán jest soud svatým výsostí, a čas přišel, aby to království svatí obdrželi.

Řekl takto: Šelma čtvrtá znamená království čtvrté na zemi, kteréž rozdílné bude ode všech království, a zžíře všecku zemi, a zmlátí ji a potře ji.

מו-פון וְאָחֲרו יִפְּה מַלְכוּתָה עַשְּׂרָה מַלְכוּן יִקְמוּוֹ וְאָחֲרָן יִקוּם אַחֲרֵיהוֹן וְהוּא יִשְׁנֵא יִן־קִרמִּג וּתִלְתָה מַלְכוּן יְהַשְׁפָּל:

Rohů pak deset znamená, že z království toho deset králů povstane, a poslední povstane po nich, kterýž bude rozdílný od prvních, a poníží tří králů.

יה וּמִלּין לְצַד עליא שִּלְּשָה יְמַלּל וּלְקַדִּישֵׁי שֶׁלְיוֹנִין יבּלֵא וְיִסְבַּר לְהַשְׁנָיָה זִמְנִין וְדָת וְיִתְיַהְבוּן ביבה עַד-עַדְן וְעִדְנִין וּפְלַג עִדְן:

A slova proti Nejvyššímu mluviti bude, a svaté výsostí potře; nadto pomýšleti bude, aby proměnil časy i práva, když vydáni budou v ruku jeho, až do času a časů, i do částky časů.

ין וְדִינָא יִתִב וְשָׁלְטָנֵה יְהַעְּדּוֹן לְהַשְּׁמָדָה יִרְבּי וּלְהוֹבָדָה עַד־סוֹפָּא:

V tom bude soud osazen, a panství jeho odejmou, vypléní a vyhladí je docela.

י ומַלְכוּתָה וְשָׁלְטָנָא וּרְבוּתָא דִּי מַלְכְוָת תְּחוֹת כְּל־שְׁמֵיּא יְהִיבַת לְעַם קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין מַלְכוּתֵה מַלְכוּת עָלַם וְכֹל שְׁלְטָנַיָּא לֵה יִפְּלְחוּן וְיִשְׁתַּמְּעוּן:

Království pak i panství, a důstojnost královská pode vším nebem dána bude lidu svatých výsostí; jehož království bude království věčné, a všickni páni jemu sloužiti a jeho poslouchati budou.

ברבה סופא די־מִלְתָא אֲנָה דְנִיֵּאל שַׂנִּיא רַעְיוֹנֵי יְבַהְלָנֵּנִי וְזִינֵי יִשְׁתַּנּוֹן עֲלֵי וּמִלְתָא בְּלִבִּי נִמְרַת:

Až potud konec té řeči. Mne pak Daniele myšlení má velice zkormoutila, a krása má proměnila se při mně, slovo však toto v srdci svém zachoval jsem.

אַ בִּשְׁנַת שָׁלוּשׁ לְמַלְכוּת בֵּלְאשׁצֵּר הַמָּלֶך חְזוּן י נָרְאָה אֵלַי אֲנִי דָנִיֵּאל אַחֲרֵי הַנִּרְאָה אֵלַי בַּתִּחִלָּה:

Léta třetího kralování Balsazara krále ukázalo mi se vidění, mně Danielovi po onom, kteréž se mi ukázalo na počátku.

י נְאֶרְאָה בֶּחְזוֹן וַיְהִי בִּרְאֹתִי וַאֲנִי בְּשׁוּשֵׁן הַבִּירָה אָשֶׁר בְּעֵילָם הַמְּדִינָה וָאֶרְאָה בֶּחְזוֹן וַאֲנִי הָיִיתִי עַל־אוּבַל אוּלָי:

I viděl jsem u vidění, tehdáž pak, když jsem viděl, byl jsem v Susan, na hradě, kterýž jest v krajině Elam, viděl jsem, pravím, byv u potoka Ulai.

ּ וָאֶשָׂא עִינֵי וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה אַיל אֶחֶד עֹמֵד לִפְנֵי הָאָבְל וְלוֹ קְרָנִיִם וְהַקְּרָנַיִם נְּבֹהוֹת וְהָאַחַת נִבֹהָה מִן־הַשִּׁנִית וִהַנִּבֹהָה עֹלָה בָּאַחַרֹנָה:

A pozdvih očí svých, viděl jsem, a aj, u toho potoka stál skopec jeden, kterýž měl dva rohy. A ti dva rohové byli vysocí, a však jeden vyšší než druhý, ale ten vyšší zrostl posléze.

ר רָאִיתִי אֶת־הָאַיִל מְנַגָּחַ יָמָה וְצְפוֹנָה וָנָנְבְּה וְכָל־חַיּוֹת לֹא־יַעַמְדוּ לְפָנִיו וְאֵין מַצִּיל מִיָּדוּ וְעָשָׂה כִרְצֹנוֹ וְהִנְּדִיל:

Viděl jsem skopce toho, an trkal k západu, půlnoci a poledni, jemuž žádná šelma odolati nemohla, aniž kdo co mohl vytrhnouti z moci jeho; pročež činil podlé vůle své, a to věci veliké.

5

6

יַנְאָנִי הָיִיתִי מֵבִין וְהִנֵּה צְפִיר־הָעִזִּים בָּא מִן־הַמַּצְרָב עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֵין נוֹנֵעַ בָּאָרֶץ וְהַצְּפִיר קֶרֶן חָזוּת בֵּין עֵינָיו:

A když jsem to rozvažoval, aj, kozel přicházel od západu na svrchek vší země, a žádný se ho nedotýkal na zemi, a ten kozel měl roh znamenitý mezi očima svýma.

וֹיָבאׁ עַד־הָאַרָל בַעַל הַקְּרָנִים אֲשֶׁר רָאִיתִי עַמִּד לִפְנִי הָאָבָל וַיִּרָץ אֵלְיו בַּחֲמַת כֹחוֹ:

A přišel až k tomu skopci majícímu dva rohy, kteréhož jsem byl viděl stojícího u potoka, a přiběhl k němu v prchlivosti síly své.

Viděl jsem také, an dotřel na toho skopce, a rozlítiv se proti němu, udeřil jej, tak že zlámal oba rohy jeho, a nebylo síly v skopci k odpírání jemu. A poraziv ho na zemi, pošlapal jej, aniž byl, kdo by vytrhl skopce z moci jeho.

י וּצְפִיר הָעִזִּים הִגְּהִיל עַד־מְאֹד וּכְעָצְמוֹ נִשְּבְרָה יּ הַכֶּרֶן הַגְּּדוֹלָה וַתַּעֲלֶנָה חְזוּת אַרְבַּע תַּחְתֶּיהָ לאַרבַע רוּחוֹת הַשָּׁמָיִם:

Kozel pak velikým učiněn jest velmi. A když se ssilil, zlámal se roh ten veliký, i zrostli znamenití čtyři místo něho, na čtyři strany světa.

9

10

י וּמִן־הָאַחַת מֵהֶם יָצָא קֶרֶן־אַחַת מִּצְּירָה וַתִּנְדֵּל־וֵתֵר אֵל־הַנֵּגֵב וָאֵל־הַמִּזְרָח וָאֵל־הַצֵּבִי:

Z těch pak jednoho vyšel roh jeden maličký, a zrostl velmi ku poledni a východu, a k zemi Judské.

נַתִּנְדֵל עַד־צְבָא הַשְּׁמָים וַתַּפֵּל אַרְצָה מִן־הַצָּבָא וּמִן־הַכּוֹכָבִים וַתִּפִּל אַרְצָה

A zpjal se až k vojsku nebeskému, a svrhl na zemi některé z vojska toho i z hvězd, a pošlapal je.

Anobrž až k vojska toho knížeti zpjal se, nebo od něho zastavena byla ustavičná obět, a zavržen příbytek svatyně Boží,

י וְצָבָא תִּנְתֵן עַל־הַתְּמִיד בְּפָשֵׁע וְתַשְׁלֵּך אֶמֶת אַרְצָה וְעָשִׂתָה וָהִצִּלִיחָה:

Tak že vojsko to vydáno v převrácenost proti ustavičné oběti, a povrhlo pravdu na zemi, a což činilo, šťastně mu se dařilo.

" וָאֶשְׁמְעָה אֶחָר־קְרוֹשׁ מְרַבֵּר וַיֹּאמֶר אֶחָר קְרוֹשׁ לַפַּלְמוֹנִי הַמְרַבֵּר עַד־מְתִי הֶחָזוֹן הַתְּמִיר וְהַפָּשֵׁע שֹׁמֵם תִת וְלְדֶשׁ וְצְבָא מִרְמָס:

Tedy slyšel jsem jednoho svatého mluvícího, a řekl ten svatý tomu, kterýž tajné věci v počtu maje, mluví: Dokudž toto vidění o oběti ustavičné, a převrácenost na zpuštění přivodící trvati bude, a svaté služby vydávány budou i vojsko v pošlapání?

י וַיּאמֶר אֵלֵי עַד עֶרֶב בֹּקֶר אַלְפַּיִם וּשְׁלשׁ מֵאוֹת וְנִצְרַק לִדֶשׁ:

A řekli mi: Až do dvou tisíc a tří set večerů a jiter, a přijdou k obnovení svému svaté služby.

י וַיְהִי בִּרְאֹתִי אֲנִי דְנִיֵּאל אֶת־הֶחְזוֹן וָאֲבַקְשְׁה בִּינָה וַהְנֵּה עֹמֵד לְנֵגִּדִי כִּמַרְאֵה־נָבֵר:

Stalo se pak, že když jsem já Daniel hleděl na to vidění, a ptal jsem se na rozum jeho, aj, postavil se podlé mne na pohledění jako muž.

ין נאָשְׁמַע קוֹל־אָדָם בֵּין אוּלָי וַיִּקְרָא וַיּאמַר נַּבָּרִיאֵל הָבֵן לִהַלָּז אֵת־הַמַּרִאֵה:

Slyšel jsem také hlas lidský mezi Ulaiem, kterýžto zavolav, řekl: Gabrieli, vylož tomuto vidění to.

י וַיָּבא אֵצֶל עָמְדי וּבְבאוֹ נִבְעַתִי וָאֶפְּלָה עַל־פָּנָי זּי וַיּאֹמֶר אֵלֵי הָבֵן בֶּן־אָדָם כִּי לְעָת־כֵץ הָחָזוֹן:

I přišel ke mně, kdež jsem stál, a když přišel, zhrozil jsem se, a padl jsem na tvář svou. I řekl ke mně: Pozoruj, synu člověčí; nebo v času uloženém vidění toto se naplní.

Když pak on mluvil se mnou, usnul jsem tvrdě, leže tváří svou na zemi. I dotekl se mne, a postavil mne tu, kdež jsem byl stál,

A řekl: Aj, já oznámím tobě to, což se díti bude až do vykonání hněvu toho; nebo v uloženém času konec bude.

Skopec ten, kteréhož jsi viděl, an měl dva rohy, jsou králové Médský a Perský.

ין וְהַצְּפִיר הַשְּׂעִיר מֶלֶך יָנְן וְהַמֶּרֶן הַנְּדוֹלָה אֲשֶׁר בּין־עֵינָיו הוּא הַמֵּלֵך הָרִאשׁוֹן:

Kozel pak ten chlupatý jest král Řecký, a roh ten veliký, kterýž jest mezi očima jeho, jest král první.

בּ וְהַנִּשְׁבֶּרֶת וַתַּצְמֹּדְנָה אַרְבַע תַּחְתֶּיהָ אַרְבַע מַלְכִיוֹת מִנּוֹי יַצְמֹדְנָה וְלֹא בִכֹחוֹ:

Že pak zlámán jest, a povstali čtyři místo něho, čtvero království z svého národu povstane, ale ne s takovou silou.

ני וּבְאַחֲרִית מַלְכוּתָם כְּהָתֵם הַפּּשְׁעִים יַעֲמֹד מֵלֵך עַז־פָּנִים וּמֵבִין חִידוֹת:

Při dokonání pak království jejich, když na vrch vzejdou nešlechetníci, povstane král nestydatý a chytrý.

ר וְעָצַם כֹּחוֹ וְלֹא בְכֹחוֹ וְנִפְּלָאוֹת יַשְׁחִית וְהִצְּלִיחַ בּ וְעָבַר נִשְׁחִית וְהִצְּלִיחַ וְעַם־קִדֹשִׁים:

Jehož síla zmocní se, ačkoli ne jeho silou, tak že ku podivení hubiti bude, a šťastně se mu povede, až i vše vykoná; nebo hubiti bude silné i lid svatý.

A obmyslností svou šťastně svede lest v předsevzetí svém, a v srdci svém zvelebí sebe, a v čas pokoje zhubí mnohé; nadto i proti knížeti knížat se postaví, a však bez rukou potřín bude.

י וּמַרְאֵה הָעֶרֶב וְהַבֹּקֶר אֲשֶׁר נָאֶמַר אֲמֶת הוּא וִאַתָּה סִתֹם הַחָזוֹן כִּי לִנָמִים רַבִּים:

Vidění pak to večerní a jitřní, o němž povědíno, jest jistá pravda; pročež ty zavři to vidění, nebo jest mnohých dnů.

י וַאֲנִי דְנִיֵּאל נִהְיֵיתִי וְנָחֲלֵיתִי יָמִים וְאָקוּם וְאָעֶשֶׂה אָת־מְלָאכָת הַמֶּלֶך וְאָשְׁתוֹמֵם עַל־הַמַּרִאָה וִאֵין מֵבִין:

Tedy já Daniel zchuravěl jsem, a nemocen jsem byl několik dnů. Potom povstav, konal jsem povinnost od krále poručenou, byv předěšen nad tím viděním, čehož však žádný na mně neseznal.

י בִּשְׁנַת אַחַת לְדְרְיָנֶשׁ בֶּן־אֲחַשְׁנֵרוֹשׁ מִזֶּרַע מָדִי אֲשֶׁר הַמָּלַךְ עַל מַלְכוּת כַּשִּׂדִּים:

Léta prvního Daria syna Asverova z semene Médského, kteréhož učiněn jest králem v království Kaldejském,

בּשְׁנַת אַחַת לְמָלְכוֹ אֲנִי דְנִיֵּאל בִּינֹתִי בַּסְפְּרִים מְסְפַּר חַשְׁנִים אֲשֶׁר חָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמִיָה הַנְּבִיא לְמַלּאות לְחָרְבוֹת יְרוּשְׁלַם שִׁבְעִים שַׁנָה: שָׁנָה:

Léta prvního kralování jeho já Daniel porozuměl jsem z knih počtu let, o nichž se stalo slovo Hospodinovo k Jeremiášovi proroku, že se vyplní zpuštění Jeruzaléma sedmdesátého léta.

3

וָאֶתְנָה אֶת־פָּנֵי אֶל־אֲדֹנִי הָאֶלֹהִים לְבַקִּשׁ תְפִלָּה וְתַחֲנוּנִים בְצוֹם וְשַׂק וָאֵפֶר:

A obrátil jsem tvář svou ku Pánu Bohu, hledaje ho modlitbou a pokornými prosbami, v postu, v žíni a popele.

ר וָאֶתְפַּלְלָה לַיהוָה אָלֹהֵי וָאֶתְוַהֶּה וָאֹמְרָה אָנְּא יּ אֲדֹנְי הָאֵל הַנְּדוֹל וְהַנּוֹרָא שׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶּסֶר לְאֹהֲבִיו וּלְשׁמְרֵי מִצְוֹתֵיו:

I modlil jsem se Hospodinu Bohu svému, a vyznávaje se, řekl jsem: Prosím , Pane Bože silný, veliký a všeliké cti hodný, ostříhající smlouvy a dobrotivosti k těm, kteříž tě milují, a ostříhají přikázaní tvých.

5

6

ָּ חָמָאנוּ וְעָוִינוּ והרשענו הִּרְשֵׁעְנוּ וּמְרָדְנוּ וְסוֹר מִמָּאָוֹתָדְ וּמִמִּשִׁפֵּמֵיך:

Zhřešiliť jsme a převráceně jsme činili, bezbožnost jsme páchali, a protivili jsme se, a odvrátili od přikázaní tvých a soudů tvých.

וְלֹא שְׁמַץנוּ אֶל־עֲבְדֵיךְ הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְשִׁמְךְ אֶל־מְלֶבֵינוּ שָׁרֵינוּ וַאֲבֹתֵינוּ וְאֶל כְּל־עַם הַאָּרֶץ:

Aniž jsme poslouchali služebníků tvých proroků, kteříž mluvívali ve jménu tvém králům našim, knížatům našim a otcům našim, i všemu lidu země.

לְדְּ אֲדֹנְי הַאָּדְקָה וְלָנוּ בֹשֶׁת הַפָּנִים כַיּוֹם הַזָּה יְלְאִישׁ יְהוּדְה וּלְיוֹשְׁבֵי יְרוּשְׁלַם וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל הַקְּרֹבִים וְהָרְחֹקִים בְּכָל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הַדְּלָם אֲשֶׁר מְעֲלוּ־בְדְ: הַדְּחְתָּם שָׁם בְּמַעְלַם אֲשֶׁר מְעֲלוּ־בְדְ:

Toběť, ó Pane, přísluší spravedlnost, nám pak zahanbení tváři, jakž se to děje nyní mužům Judským a obyvatelům Jeruzalémským, a všechněm Izraelským, blízkým i dalekým, ve všech zemích, kamž jsi je zahnal pro přestoupení jejich, jímž přestupovali proti tobě.

8

9

10

יְרִנוּ לְנוּ בִּשֶּׁת הַפָּנִים לִמְלְבִינוּ לְשְׂרֵינוּ וְלַאֲבֹתִינוּ אֲשֶׁר חֲטָאנוּ לְדְ:

Námť, ó Hospodine, sluší zahanbení tváři, králům našim, knížatům našim a otcům našim, neboť jsme zhřešili proti tobě,

ַ לַארֹנָי אֶלהֵינוּ הָרַחֲמִים וְהַסְּלְחוֹת כִּי מְרַדְנוּ בו:

Pánu Bohu pak našemu milosrdenství a slitování, poněvadž jsme se protivili jemu,

וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקוֹל יְהוָה אֶלֹהֵינוּ לְלֶכֶת בְתוֹרֹתִיו אֲשֶׁר נְתַן לְפָנִינוּ בְּיֵד עֲבְדִיו הַנְּבִיאִים:

A neposlouchali jsme hlasu Hospodina Boha našeho, abychom chodili v naučeních jeho, kteréž předkládal před oči naše skrze služebníky své proroky. Nýbrž všickni Izraelští přestoupili zákon tvůj a odvrátili se, aby neposlouchali hlasu tvého; protož vylito jest na nás to prokletí a klatba, kteráž jest zapsána v zákoně Mojžíše služebníka Božího, nebo jsme zhřešili proti němu.

בּ וַיָּקֶם אָת־דבריו דְּבְּרוֹ אֲשֶׁר־דָבֶּר עֲלֵינוּ וְעֵל שׁפְטֵינוּ אֲשֶׁר שְׁפְטוּנוּ לְהָבִיא עֲלֵינוּ רָעָה גְּדֹלְה אֲשֶׁר לֹא־נָעֶשְׂתָה תַּחַת כָּל־הַשְּׁמֵים כַּאֲשֶׁר נָעֶשָׂתַה בִּירוּשֵׁלַם:

Pročež splnil slovo své, kteréž mluvil proti nám a proti soudcům našim, kteříž nás soudili, a uvedl na nás toto zlé veliké, jehož se nestalo pode vším nebem, jakéž se stalo v Jeruzalémě.

י כַּאֲשֶׁר כְּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אֵת כְּל-הָרָעָה הַזּאת בָאָה עָלֵינוּ וְלֹא־חִלִּינוּ אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֶלֹהִינוּ לְשׁוּב מִעֲוֹנֵנוּ וּלְהַשְּׂכִּיל בַּאֲמִתֶּך:

Tak jakž zapsáno jest v zákoně Mojžíšově, všecko to zlé přišlo na nás, a však ani tak jsme se nekořili před tváří hněvivou Hospodina Boha našeho, abychom se odvrátili od nepravostí svých, a šetřili pravdy jeho.

16

ר וַיִּשְׁלְד יְהוָה עַל-הָרָעָה וַיְבִיאָהְ עָלִינוּ כִּי־צַּדִּילְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־מַעֲשִׁיו אֲשֶׁר עִשָּׂה וְלֹא שָׁמַעְנוּ בִּלְלוֹ:

Protož neobmeškal Hospodin s tím zlým, ale uvedl je na nás; nebo spravedlivý jest Hospodin Bůh náš ve všech skutcích svých, kteréž činí, jehož hlasu poslušni jsme nebyli.

ין עַתָּה אֲדֹנָי אֶלֹהֵינוּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתְ אֶת־עַמִּךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיָר חֲזָקָה וַתַּעַשׂ־לְךָּ שֵׁם כַּיּוֹם הַזָּה חָטָאנוּ רָשָׁעִנוּ:

Nyní však, ó Pane Bože náš, kterýž jsi vyvedl lid svůj z země Egyptské rukou silnou, a způsobils sobě jméno, jakéž jest dnešního dne, zhřešili jsme, bezbožně jsme činili.

י אָדוֹנִי כִּכְל־אַדְלֹתָדְ יָשֶׁב־נָא אַפְּדְ וַחֲמָתְדְּ מִּעִירְדְ יְרוּשָׁלַם תַר־קְּדְשֶׁךְ כִּי בַחֲמָאֵינוּ וּבַאֲוֹנוֹת אֲבֹתִינוּ יְרוּשְׁלַם וְעַמְּדְ לְחֵרְפְּה לָכֵל-סִבִיבֹתֵינוּ:

Ó Pane, podlé vší tvé dobrotivosti nechť se, prosím, odvrátí hněv tvůj a prchlivost tvá od města tvého Jeruzaléma, hory svatosti tvé; nebo pro hříchy naše a pro nepravosti otců našich Jeruzalém a lid tvůj v pohanění jest u všech, kteříž jsou vůkol nás.

י וְעַתָּה שְׁמַע אֶלֹהִינוּ אֶל־חְפִלֵּת עַבְּדְּךְ וְאֶל־תַחֲנוּנְיוּ וְהָאֵר פָּנֶיךְ עַל־מִקְדְשְׁךְ הַשְּׁמֵם לְמַעַן אָדֹנִי:

Nyní tedy, ó Bože náš, vyslyš modlitbu služebníka svého, a pokorné prosby jeho, a zasvěť tvář svou nad svatyní svou spuštěnou, pro Pána.

ת המה אֶלֹהֵי אָזְּנְךְ וּשְׁמָע פּקחה פְּזַח עֵינֶיךְ וּרְאֵה בּי לֹא שׁמְלֹתִינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁרְ־נִקְרָא שִׁמְדְּ עֲלֶיךְ כִּי לֹא עַלְ-צִּדְלְתִינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנִינוּ לְפָנֶיךְ כִּי עֹא עַלְ-בִּדְלְתִינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנִינוּ לְפָנֶיךְ כִּי עַלְ-רַחֲמֵיךְ הָרַבִּים:

Nakloň, Bože můj, ucha svého a slyš, otevři oči své a viz zpuštění naše i města, kteréž jest nazváno od jména tvého; nebo ne pro nějaké naše spravedlnosti padajíce, pokorně prosíme tebe, ale pro milosrdenství tvá mnohá.

" אָדֹנִי שִׁמְעָה אֲדֹנִי סְלְחָה אֲדֹנִי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל־תִּאַרַר לְמַעֲנָך אָלֹהֵי כִּי־שִׁמְדְּ נִקְרָא עַל־עִירָד וְעַל־עַמֶּד:

Vyslyšiž, ó Pane, Pane, odpusť, Pane, pozoruj a učiň; neprodlévejž pro sebe samého, můj Bože, nebo od jména tvého nazváno jest město toto i lid tvůj.

ין עוד אָנִי מְדַבֵּר וּמִתְפַּלֵל וּמִתְנַדֶּה חַשְּאתִי וְחַשַאת עַמִּי יִשְּׂרָאֵל וּמַפִּיל תְּחִנְּתִי לִפְנֵי יְהוָה אָלֹהֵי עַל הַר־קֹדֶשׁ אֶלֹהֵי:

Ještě jsem mluvil a modlil se, a vyznával hřích svůj i hřích lidu svého Izraelského, a padna, pokorně jsem se modlil před tváří Hospodina Boha svého, za horu svatosti Boha svého,

ין עוד אָנִי מְדַבֵּר בַּתְפִלְּה וְהָאִישׁ נַּבְרִיאֵל אֲשֶׁר בְּיִעְרְ בִּנְעַ אֵלֵי כְעֵת רָאִיתִי בֶחָזוֹן בַּתְּחִלְּה מֻעְף בִּיעָף נֹגַעַ אֵלֵי כְעֵת מִנְחַת־עֵרֵב:

Ještě, pravím, mluvil jsem při modlitbě, a muž ten Gabriel, kteréhož jsem viděl v tom vidění na počátku, rychle přiletěv, dotekl se mne v čas oběti večerní.

בּ וַיָּבֶן וַיְדַבָּר עִּמִּי וַיּאמַר דָּנִיֵּאל עַתְּה יָצָאתִי לִהַשָּׂכִילִךְּ בִינַה:

A slouže mi k srozumění, mluvil se mnou a řekl: Danieli, nyní jsem vyšel, abych tě naučil vyrozumívati tajemstvím.

²³ בּתְחַלֵּת תַּחֲנוּנֶיךּ יָצָא דְבֶר וַאֲנִי בְּאתִי לְהַנִּיד כִּי חַמוּדוֹת אֶתָה וּבִין בַּדֶּבֶר וִהָבֵן בַּמַּרִאָה:

Při počátku pokorných proseb tvých vyšlo slovo, a já jsem přišel, aťbych je oznámil, nebo jsi velmi milý; pročež pozoruj slova toho, a rozuměj vidění tomu.

יּרְשָׁבְעִים שָׁבְעִים נָחְתַּךְ עַל־עַמְּדְ וְעַל־עִיר שְּבְעִים שָׁבְעִים נָחְתַּם יּלְהָתֵּם חטאות חַפְּאת יְלְבַפֵּר עָוֹן וּלְהָבִיא צָדֶק עֹלְמִים וְלַחְתֹם חְזוֹן וּלְבָפֵר עָוֹן וּלְהָבִיא צֶדֶק עֹלְמִים וְלַחְתֹם חְזוֹן וְנְבִיא וְלִמְשׁׁחַ לִדֶשׁ קָדְשִׁים:

Sedmdesáte téhodnů odečteno jest lidu tvému a městu svatému tvému k zabránění převrácenosti a k zapečetění hříchů, i vyčištění nepravosti a k přivedení spravedlnosti věčné, a k zapečetění vidění i proroctví, a ku pomazání Svatého svatých.

ירושלם עד-מא דבר להשיב ולבנות ירושלם עד-משים נגיד שבעים שבעה ירושלם עד-משים נאים שבעה ישלים ששים ושנים תשוב ונבנתה רחוב יחרוץ ובצוק העתים:

Věziž tedy a rozuměj, že od vyjití výpovědi o navrácení a o vystavení Jeruzaléma až do Mesiáše vývody bude téhodnů sedm, potom téhodnů šedesáte dva, když již zase vzdělána bude ulice a příkopa, a ti časové budou přenesnadní.

י וְאַחֲרֵי הַשְּׁבִּעִים שִׁשִּׁים וּשְׁנֵים יְכְּרֵת מְשִׁיחַ וְאֵין יּ לוֹ וְהָעִיר וְהַלְּדָשׁ יַשְׁחִית עַם נְגִיד הַבְּא וְקצּוֹ בַשֶּׁטֶף וְעַד קֵץ מִלְחָמָה נָחֵרֶצֶת שׁמֵמוֹת:

Po téhodnech pak těch šedesáti a dvou zabit bude Mesiáš, však jemu to nic neuškodí; nýbrž to město i tu svatyni zkazí, i lid ten svůj budoucí, tak že skončení jeho bude hrozné, ano i do vykonání boje bude boj stálý všelijak do vyplénění.

י וְהִגְּכִּיר בְּרִית לְרַבִּים שָׁבוּעַ אֶחֶד וַחֲצִי הַשְּׁבוּעַ יַשְׁבִּית זֶבַח וּמִנְחָה וְעַל כְּנַף שִׁקוּצִים מְשֹׁמֵם וְעַד־כָּלָה וְנָחֲרָצָה תִּתַּך עַל־שׁמֵם:

Utvrdí však smlouvu mnohým v téhodni posledním, u prostřed pak toho téhodne učiní konec oběti zápalné i oběti suché; a skrze vojsko ohavné, až do posledního a uloženého poplénění hubící, na popléněné vylito bude zpuštění.

בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פְּרֵס דְּבֶר נִגְּלָה לְדְנִיֵּאל אֲשֶׁר-נִקְרָא שְׁמוֹ בֵּלְטְשַׁאצַר וָאָמֶת הַדְּבָר וְצָבָא נְדוֹל וּבִין אֶת-הַדְּבָר וּבִינָה לוֹ בַּמַּרָאָה:

Léta třetího Cýra krále Perského, zjeveno bylo slovo Danielovi, kterýž sloul jménem Baltazar, a pravé bylo slovo to, i uložený čas dlouhý, a rozum toho slova i smysl zjeven jemu u vidění.

י בַּיָּמִים הָהֵם אֲנִי דָנִיֵּאל הָיִיתִי מִתְאַבֵּל שְׁלשָׁה שָׁבָעִים יָמִים:

V těch dnech já Daniel kvílil jsem za tři téhodny dnů.

1

3

4

לֶחֶם חֲמֶדוֹת לֹא אָכַלְתִּי וּבְשֶׂר וָיֵין לֹא־בָא אֶל־פִּי וְסוֹדְ לֹא־סְכְתִּי עַד־מְלֹאת שְׁלֹשֶׁת שַׁבִּנִים יָמִים:

Pokrmu pochotného jsem nejedl, ani maso ani víno nevešlo do úst mých, aniž jsem se mastí mazal, až se vyplnili dnové tří téhodnů.

רוּבְיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבְּעָה לַחֹׁדֵשׁ הָרִאשׁוֹן וַאֲנִי הָיִיתִי עַל יַד הַנָּהָר הַנְּדוֹל הוּא חִדְּקֶל:

Dne pak dvadcátého čtvrtého měsíce prvního, když jsem byl na břehu řeky veliké, to jest Hiddekel.

6

8

ּ וָאֶשְׂא אֶת־עֵינֵי וָאֵרָא וְהִנֵּה אִישׁ־אֶחְד לְבוּשׁ בַּדִּים וּמָתִנָיו חֲגָרִים בִּכֵּתֵם אוּפָז:

Pozdvih očí svých, viděl jsem, a aj, muž jeden oděný v roucho lněné, a bedra jeho přepásaná byla zlatem ryzím z Ufaz.

וּגְוִיָּתוֹ כְתַרְשִׁישׁ וּפָנְיו כְּמַרְאֵה בְרָק וְעִינִיו כְּלַפִּידִי אֵשׁ וּזְרֹעֹתִיו וּמַרְגְּלֹתִיו כְּעֵין נְחֹשֶׁת קַלָל וְקוֹל דְבָרָיו כְּקוֹל הָמוֹן:

Tělo pak jeho jako tarsis, a oblíčej jeho na pohledění jako blesk, a oči jeho podobné pochodním hořícím, a ramena jeho i nohy jeho na pohledění jako měď vypulerovaná, a zvuk slov jeho podobný zvuku množství.

וְרָאִיתִי אֲנִי דָנִיֵּאל לְבַדִּי אֶת־הַמַּוְאָה וְהָאֲנְשִׁים יּ אֲשֶׁר הְיוּ עִמִּי לֹא רָאוּ אֶת־הַמַּוְלְאָה אֲבָל חֲרָדָה נְדֹלָה נָפָלָה עֲלֵיהֶם וַיִּבְרָחוּ בְּהֵחָבֵא:

Viděl jsem pak já Daniel sám vidění to, ale muži ti, kteříž se mnou byli, neviděli toho vidění, než hrůza veliká připadla na ně, až i utekli, aby se skryli.

י וַאָנִי נִשְׁאַרְתִּי לְבַדִּי וָאֶרְאֶה אֶת־הַמַּרְאָה הַגְּּרֹלָה הַזּאֹת וְלֹא נִשְׁאַר־בִּי כֹח וְהוֹדִי נֶהְפַּדְ עָלַי לְמַשְׁחִית וְלֹא עָצַרְתִּי כֹח:

Pročež já zůstal jsem sám, a viděl jsem vidění to veliké, ale nezůstalo i ve mně síly, a krása má změnila se, a porušila na mně, aniž jsem mohl zadržeti síly.

ּ וָאֶשְׁמֵע אֶת־קוֹל דְּבְרִיו וּרְשְׁמְעִי אֶת־קוֹל דְבָרִיו וַאֲנִי הַיִיתִי נִרְדָּם עַל־פָּנֵי וּפָנֵי אָרְצָה:

Tedy slyšel jsem zvuk slov jeho, a uslyšav zvuk slov jeho, usnul jsem tvrdě na tváři své, na tváři své na zemi.

10

V tom aj, ruka dotkla se mne, a pozdvihla mne na kolena má a na dlaně rukou mých.

I řekl mi: Danieli, muži velmi milý, pozoruj slov, kteráž já mluviti budu tobě, a stůj na místě svém, nebo nyní poslán jsem k tobě. A když promluvil ke mně slovo to, stál jsem, třesa se.

Pročež řekl mi: Nebojž se, Danieli; nebo od prvního dne, jakž jsi přiložil srdce své, abys rozuměl, a trápil se před Bohem svým, vyslyšána jsou slova tvá, a já přišel jsem příčinou slov tvých.

14

י וְשַׂר מַלְכוּת פָּרַס עֹמֵד לְנָגְּדִי עֶשְׂרִים וְאֶחְד יוֹם וְהִנָּה מִיכָאֵל אַחַד הַשְּׂרִים הָרִאשׁנִים בָּא לְעָזְרֵנִי וַאֲנִי נוֹתַרְתִּי שְׁם אֵצֶל מַלְכֵי פְּרָס:

Ale kníže království Perského postavovalo se proti mně za jedenmecítma dnů, až aj, Michal, jeden přední z knížat, přišel mi na pomoc; protož jsem já zůstával tam při králích Perských.

רּ וּבָאתִי לַהֲבִינְךּ אָת אֲשֶׁר־יִקְרָה לְעַמְּּךּ בִּאַחַרִית הַיָּמִים כִּי־עוֹד חַזוֹן לַיָּמִים:

Již pak přišel jsem, aťbych oznámil, co potkati má lid tvůj v potomních dnech; nebo ještě vidění bude o těch dnech.

יו וּבְדַבְרוֹ עִמִּי כַּדְבָרים הָאֵלֶה נְתַתִּי פְנֵי אַרְצָה יּ וֹנָאֵלַמִּתִּי:

A když mluvil ke mně ta slova, sklopiv tvář svou k zemi, oněměl jsem.

ין הָנָּה כִּדְמוּת בְּנֵי אָדָם נֹגֵע עַל־שְׂפְתִי וְאֶפְתַח־פִּי וְאָדַבְּרָה וְאֹמְרָה אֶל־הָעמֵד לְנָנְדִי אֲדֹנִי בַּמַּרְאָה נָהֶפְּכוּ צִירֵי עְלֵי וְלֹא עְצַרְתִּי כֹח:

A aj, jako podobnost člověka dotkla se rtů mých, a otevřev ústa svá, mluvil jsem a řekl tomu, kterýž stál naproti mně: Pane můj, příčinou toho vidění obrátili se bolesti mé na mne, a aniž jsem síly zadržeti mohl.

י וְהֵיךְ יוּכַל עֶבֶּר אֲדֹנִי זֶה לְדַבֵּר עִם־אֲדֹנִי זֶה וַאֲנִי מִעַתָּה לֹא־יַעֲמָד־בִּי כֹח וּנְשְׁמָה לֹא נִשְאֲרָה־בִי:

Jakž tedy bude moci služebník Pána mého takový mluviti se Pánem mým takovým, poněvadž ve mně od toho času, ve mně, pravím, nezůstalo síly, ani dchnutí nepozůstalo ve mně?

Pročež opět dotkl se mne na pohledění jako člověk, a posilnil mne.

18

A řekl: Neboj se, muži velmi milý, pokoj tobě, posilň se, posilň se, pravím. Když pak on mluvil se mnou, posilněn jsa, řekl jsem: Nechť mluví Pán můj, nebo jsi mne posilnil.

I řekl: Víš-liž, proč jsem přišel k tobě? Nebo již navrátím se, abych bojoval s knížetem Perským. A já odcházím, a aj, kníže Řecké přitáhne.

אַבְל אַנִּיד לְךּ אָת־הָרְשׁוּם בִּכְתָב אָמֶת וְאֵין אָחָד מִתְחַזִּק עִמִּי עַל־אֵלֶה כִּי אִם־מִיכְאֵל שַׂרִכִם:

Ale oznámímť to, což jest zapsáno v psání pravdomluvném; nebo ani jednoho není, ješto by sobě zmužile počínal se mnou v těch věcech, kromě Michala knížete vašeho.

י וַאֲנִי בִּשְׁנַת אַחַת לְדָרְיָנִשׁ הַמָּוִדי עְמְדִי לְמַחְזִיק יּ וּלִמָשׁוֹז לו:

A tak já léta prvního Daria Médského postavil jsem se, abych ho zmocňoval a posiloval.

ינְלָה אָמֶת אַנִּיד לָךְ הִנֵּה־עוֹד שְׁלֹשָׁה מְלְכִים עֹמְדִים לְפָרֵס וְהָרְבִיעִי יַעֲשִׁיר עֹשֶׁר־נְּדוֹל מִכֹּל וּכְחֶזְּקְתוֹ בִעֲשָׁרוֹ יִעִיר הַכֹּל אֵת מַלְכוּת יָנְן:

Již pak oznámímť pravdu: Aj, ještě tři králové kralovati budou v Perské zemi; potom čtvrtý zbohatne bohatstvím velikým nade všecky, a když se zmocní v bohatství svém, vzbudí všecky proti království Řeckému.

3

ּ וְעָמֵד מֶלֶך נִבוֹר וּמְשֵׁל מִמְשֶׁל רַב וְעָשָׂה כִּרצוֹנוֹ:

I povstane král mocný, kterýž bude míti panství široké, a bude činiti podlé vůle své.

וּכְעָמְדוֹ תִּשְּׁבֵר מַלְכוּתוֹ וְתִחָץ לְאַרְבַע רוּחוֹת הַשְּׁמְיִם וְלֹא לְאַחֲרִיתוֹ וְלֹא כְמְשְׁלוֹ אֲשֶׁר מְשָׁל כִּי תִנְּתִשׁ מַלְכוּתוֹ וְלַאֲחֵרִים מִלְבַד־אֵלֶה:

Když se pak zmocní, potříno bude království jeho, a rozděleno bude na čtyři strany světa, však ne mezi potomky jeho, aniž bude panství jeho takové, jakéž bylo; nebo vykořeněno bude království jeho, a jiným mimo ně se dostane.

ַ וְנָחֲזַק מֶלֶךְ־הַנֶּגֶב וּמִן־שָּׂרִיו וְנָחֲזַק עְלִיו וּמְשָׁל ¹ מִמִשָּׁל רַב מֵמִשִׁלִתּו:

Pročež posilní se král polední, ano i jedno z knížat jeho, a mocnější bude nad něho, a panovati bude; panství široké bude panství jeho.

6

וּלְבֵץ שָׁנִים יִתְחַבְּרוּ וּבַת מֶלֶּךְ־הַנָּגָב תְּבוֹא אֶל־מֶלֶךְ הַצְּפוֹן לַצְשׁוֹת מֵישָׁרִים וְלֹא־תַעְצֹר כּוֹח הַזְּרוֹע וְלֹא יַעֲמֹד וּזְרֹעוֹ וְתִנְּתֵן הִיא וּמָבִיאֵיהָ וְהַיּּלְרָה וּמַחֲזִקָה בָּעִתִּים:

Po některých pak letech spřízní se; nebo dcera krále poledního dostane se za krále půlnočního, aby učinila příměří. Ale neobdrží síly ramene, aniž on ostojí s ramenem svým, ale vydána bude ona i ti, kteříž ji přivedou, i syn její, i ten, kterýž ji posilňoval v ty časy.

יְעָמַר מִנֵּצֶר שְׁרָשֶׁיהָ כַנּוֹ וְיָבאׁ אֶל־הַחַיִל וְיָבאׁ בְמָעוֹז מֶלֶך הַצָּפוֹן וְעָשָׂה בָהֵם וְהָחֵזִיק:

Potom povstane z výstřelku kořenů jejích na místo jeho, kterýž přitáhne s vojskem svým, a udeří na pevnost krále půlnočního, a přičiní se, aby se jich zmocnil.

ּ וְגַם אֶלֹהֵיהֶם עִם־נְסִבֵּיהֶם עִם־כְּלֵי חֶמְדְּתָם כְּ כֶּסֶף וְזָהָב בַּשְּׁבִי יָבִא מִצְרָיִם וְהוּא שָׁנִים יַעֲמֹד מִמֶּלֶךְ הַצְּפוֹן:

Nadto i bohy jejich s knížaty jejich, s nádobami drahými jejich, stříbrem a zlatem v zajetí zavede do Egypta, a bude bezpečen za mnoho let před králem půlnočním.

A tak přijde do království král polední, a navrátí se do země své.

9

11

Ale synové onoho válčiti budou, a seberou množství vojsk velikých. A nenadále přijda, jako povodeň procházeti bude, a navracuje se, válkou dotírati bude až k jeho pevnostem.

Pročež rozdrážděn jsa král polední, vytáhne, a bojovati bude s ním, s králem půlnočním, a sšikuje množství veliké, i bude vydáno množství to v ruku jeho.

ַרַ וְנִשָּׂא הֶהָמוֹן ירום וְרָם לְבָבוֹ וְהִפִּיל רִבֹאוֹת וְלֹא 'בּ יַעוֹז:

I pozdvihne se množství to, a povýší se srdce jeho, a ačkoli porazí na tisíce, a však se nezmocní.

י וְשָׁב מֶלֶּך הַצְּפוֹן וְהָעָמִיד הָמוֹן רַב מִן־הָראשוֹן וּלְקֵץ הָעִתִּים שָׁנִים יָבוֹא בוֹא בִחַיִל נַּדוֹל וּבִרְכוּשׁ רַב:

Potom navrátě se král půlnoční, sšikuje množství větší než prvé, a po dokonání času některých let, nenadále přijde s vojskem velikým a s dostatkem hojným.

יר וּבְעִתִּים הָהֵם רַבִּים יַעַמְדוּ עַל־מֶלֶךְ הַנָּגֶב וּרִצִי עַמְּךְ יִנַּשְּׂאוּ לְהַעֲמִיר חְזוֹן וְנִכְשְׁלוּ:

V těch časích mnozí se postaví proti králi polednímu, ale synové nešlechetní z lidu tvého zhubeni budou, a pro stvrzení vidění tohoto padnou.

15

ין יְבֹא מֶלֶך הַצְּפוֹן וְיִשְׁפֹּך סוֹלְלָה וְלָכֵד עיר מִבְצְרוֹת וּזְרֹעוֹת הַנֶּגֶב לֹא יַצְמֹדוּ וְעַם מִבְחָרִיו וִאֵין כֹח לַעַמֹּר:

Nebo přitáhne král půlnoční, a vzdělaje náspy, dobude měst hrazených, tak že ramena poledního neostojí, ani lid vybraný jeho, aniž budou míti síly k odpírání.

18

יי וְיַעֲשׁ הַבָּא אֵלָיו כִּרְצוֹנוֹ וְאֵין עוֹמֵד לְפָנְיוּ וְיַצְמֹד בְּאֶבֶץ־הַבְּיִ וְכָלָה בְיָדוֹ:

A přitáhna proti němu, bude činiti podlé vůle své, a nebude žádného, ješto by se postavil proti němu. Postaví se také v zemi Judské, kterouž docela zkazí rukou svou.

י וְיָשֵּׁם פָּנְיוּ לָבוֹא בְּתֹקֶף כָּל־מַלְכוּתוֹ וִישָּׁרִים עמוֹ וְעְשָׂה וּבַת הַנְּשִׁים יִתֶּן־לוֹ לְהַשְׁחִיתָה וְלֹא תִאֲמֹד וְלֹא־לוֹ תִהָיֵה:

Potom obrátí tvář svou, aby přitáhna s mocí všeho království svého, a ukazuje se jako by vše upřímě jednal, dovede něčeho. Nebo dá jemu krásnou pannu, aby ho zahubil skrze ni, ale ona nedostojí aniž bude držeti s ním.

יי וישב וְיֶשֵּׁם פָּנְיו לְאִיִּים וְלְכַד רַבִּים וְהִשְׁבִּית קִצִּין חֶרְפָּתוֹ לוֹ בִּלְתִּי חֵרְפָּתוֹ יָשִׁיב לוֹ:

Zatím obrátí tvář svou k ostrovům, a dobude mnohých, ale vůdce přítrž učiní pohanění jeho, anobrž to hanění jeho na něj obrátí.

ים וְיָשֵׁב פָּנְיו לְמָעוּזֵי אַרְצוֹ וְנִרְשֵׁל וְנְפַל וְלֹא יְנְבָּעוּ יִמְצָא:

Pročež obrátí tvář svou k pevnostem země své, ale klesne a padne, i zahyne.

ּ וְעָמֵד עַל־כַנּוֹ מַעֲבִיר נוֹגֵשׁ הֶדֶר מַלְכוּת וּבְיָמִים אֲחָדִים יִשְּׁבֵר וְלֹא בְאַפַּיִם וְלֹא בִמִּלְחַמֵּה:

I povstane na místo jeho v slávě královské ten, kterýž rozešle výběrčí, ale ten po nemnohých dnech potřín bude, a to ne v hněvě, ani v boji.

ין עָמֵד עַל־כַּנּוֹ נִבְזֶה וְלֹא־נְתְנוּ עָלְיו הוֹד מַלְכוּת וּבָא בְשַׁלְוָה וְהָחֶזִיק מַלְכוּת בַּחֲלַקְלַקוֹת:

Na místě tohoto postaví se nevzácný, ačkoli nevloží na něj ozdoby královské, a však přijda pokojně, ujme království skrze úlisnost.

בּ וּזְרֹעוֹת הַשֶּׁטֶף יִשְּׁטְפוּ מִלְּפְנְיו וְיִשְּׁבֵרוּ וְנַם נְגִיד בּיִרת:

A rameny jako povodní zachváceni budou před oblíčejem jeho mnozí, a potříni budou jako i ten vůdce, kterýž s ním smlouvu učinil.

²³ וּמָן־הָתְחַבְּרוּת אָלְיו יַצְשֶׂה מִרְמָה וְעְלָה וְעָצַם בּמִעַמ־נּוֹי:

Nebo v tovaryšství s ním vejda, prokáže nad ním lest, a přijeda, zmocní se království s malým počtem lidu.

כּר בְשַׁלְוָה וּבְמִשְׁמַנֵּי מְדִינָה יָבוֹא וְעֲשָׂה אֲשֶׁר לא־עשׁוּ אֲבֹתִיו וַאֲבוֹת אֲבֹתִיו בִּזְּה וְשֶׁלְל וּרְכוּשׁ לְהֶם יִבְזוֹר וְעַל מִבְצְרִים יְחַשֵּׁב מַחִשָּׁבֹתִיו וִעַד־עָת:

Bezpečně také i do nejúrodnějších míst té krajiny vpadne, a činiti bude to, čehož nečinili otcové jeho, ani otcové otců jeho; loupež a kořisti a zboží jim rozdělí, ano i proti pevnostem chytrosti své vymýšleti bude, a to do času.

בה וְיָצֵר כַּחוֹ וּלְבָבוֹ עַל־מֶלֶךְ הַנֶּגֶב בְּחֵיל נְּדוֹל יְנֶצֵּר הַנֶּגֶב הַחֵיל בְּדוֹל יְנֶצֵּר הַנְּגֶב יִתְנְּרֵר לַמִּלְחָמָה בְּחֵיל־נְּדוֹל וְעֲצוּם עַד־מְאֹד וְלֹא יַעֲמֹד כִּי־יַחְשְׁבוּ עֲלְיוּ מַחֲשֵׁבוֹת:

Potom vzbudí sílu svou a srdce své proti králi polednímu s vojskem velikým, s nímž král polední vojensky se potýkati bude, s vojskem velikým a velmi silným, ale neostojí, proto že vymyslí proti němu chytrost.

ין אָכְלֵים בַתַּבְנוֹ יִשְּבְרוּהוּ וְחֵילוֹ יִשְׁטוֹף וְנְפְלוּ חַלֶלִים רַבִּים:

Nebo kteříž jídají pokrm, potrou jej, když vojsko onoho se rozvodní; i padnou, zbiti jsouce mnozí.

Tehdáž obou těch králů srdce bude činiti zlé, a za jedním a týmž stolem lež mluviti budou, ale nepodaří se, proto že cíl uložený na jiný ještě čas odložen.

ין יָשֹׁב אַרְצוֹ בִּרְכוּשׁ גָּדוֹל וּלְבְבוֹ עַל־בְּרִית פּקרית לָדִשׁב אַבְצוֹ יִשָּׁב לָאַרִצוֹ:

A protož navrátí se do země své s zbožím velikým, a srdce jeho bude proti smlouvě svaté. Což učině, navrátí se do země své.

פּ לַמּוֹעֵד יָשׁוּב וּבְא בַנֶּגָב וְלֹא־תִהְיֶה כְרִאשׁנְה יִּ וְכַאַחֵרֹנָה:

V uložený čas navrátě se, potáhne na poledne, ale to nebude podobné prvnímu ani poslednímu.

י וּבָאוּ בוֹ צִיִּים כִּתִּים וְנִכְאָה וְשָׁב וְזָעֵם על־בְּרִית־קוֹדֶשׁ וְעָשָׂה וְשָׁב וְיָבֵן עַל־עֹזְבֵי בִּרִית לִדִשׁ:

Nebo přijdou proti němu lodí Citejské, pročež bude jej to boleti, tak že opět zlobiti se bude proti smlouvě svaté. Což učině, navrátí se, a srozumění míti bude s těmi, kteříž opustili smlouvu svatou.

יא וּזְרֹעִים מִמֶּנוּ יַעֲמֹדוּ וְחִלְּלוּ הַמִּקְדָשׁ הַמְּעוֹז יֹי וְהַסִירוּ הַתְּמִיד וְנָתְנוּ הַשִּׁקוּץ מְשׁוֹמֵם:

A vojska veliká podlé něho státi budou, a poškvrní svatyně a pevnosti; odejmou také obět ustavičnou, a postaví ohavnost zpuštění,

32

Tak aby ty, kteříž se bezbožně proti smlouvě chovati budou, v pokrytství posiloval úlisnostmi, lid pak, kterýž zná Boha svého, aby jímali. Což i učiní.

Pročež vyučující lid, vyučující mnohé, padati budou od meče a ohně, zajetí a loupeže za mnohé dny.

A když padati budou, malou pomoc míti budou; nebo připojí se k nim mnozí pochlebně.

Z těch pak, kteříž jiné vyučují, padati budou, aby prubováni a čištěni a bíleni byli až do času jistého; neboť to ještě potrvá až do času uloženého.

וְעְשָּׁה כִּרְצוֹנוֹ הַמֶּלֶךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַּהֵל עַל־כָּל־אֵל וְעַל אֵל אֵלִים יְדַבֵּר נִפְּלְאוֹת וְהִצְּלִיח עַד־כָּלָה זַעַם כִּי נָחֲרָצָה נָעֲשְׂתָה:

Král zajisté ten bude činiti podlé vůle své, a pozdvihne se a zvelebí nad každého boha, i proti Bohu nade všemi bohy nejsilnějšímu mluviti bude divné věci; a šťastně se mu povede až do vykonání prchlivosti, ažby se to, což uloženo jest, vykonalo.

יּ וְעַל־בָּל־אָלוֹהַ לֹא יָבִין נִעַל־הָלְהַתְּנְשִׁים יְּעַל־בָּל־אָלוֹהַ לֹא יָבִין כִּי עַל־כֹּל יִתְנַּדְּל:

Ani k bohům otců svých se nenakloní, ani k milování žen, aniž k komu z bohů se nakloní, proto že se nade všecko velebiti bude.

לח וְלָאֶלֹהַ מְעָזִּים עַל־כַּנּוֹ יְכַבֵּד וְלָאֶלוֹהַ אֲשֶׁר לא־יְדָעָהוּ אֲבֹתִיו יְכַבֵּד בְּזָהָב וּבְכֶּסֶף וּבְאֶבֶן יְקָרָה וּבַחֲמָדוֹת:

A na místě Boha nejsilnějšího ctíti bude boha, kteréhož neznali otcové jeho; ctíti bude zlatem a stříbrem, a kamením drahým a klénoty.

יש וְעָשָׂה לְמִבְצְרֵי מָעָזִים עִם־אָלוֹהַ נֵכְר אֲשֶׁר הכיר יַּכִּיר יַרְבָּה כְבוֹד וְהִמְשִׁילָם בְּרַבִּים וַאֲדָמָה יְחַלֵּק בִּמְחִיר:

A tak dovede toho, že pevnosti Nejsilnějšího budou boha cizího, a kteréž se mu viděti bude, poctí slávou, a způsobí, aby panovali nad mnohými, a zemi rozdělí místo mzdy.

י וּבְעת קץ יתְנַנֵּח עמוֹ מֶלֶך הַנָּגֶב וְיִשְׂתַער עָלִיו יּסְ מֶלֶד הַצְּפוֹן בְּרֶכֶב וּבְפָּרָשִׁים וּבְאָנִיּוֹת רַבּוֹת וּבָא בַאָּרָצוֹת וְשָׁטַף וְעָבָר:

Při dokonání pak toho času trkati se s ním bude král polední, ale král půlnoční oboří se na něj s vozy a s jezdci a lodími mnohými, a přitáhna do zemí, jako povodeň projde.

Potom přitáhne do země Judské, a mnohé země padnou. Tito pak ujdou ruky jeho, Idumejští a Moábští, a prvotiny synů Ammon.

A když ruku svou vztáhne na země, ani země Egyptská nebude moci jeho zniknouti.

Nebo opanuje poklady zlata a stříbra, a všecky klénoty Egyptské; Lubimští také a Mouřenínové za ním půjdou.

יר וּשְׁמָעוֹת יְבַהֲלֶהוּ מִמִּזְרָח וּמִצְּפוֹן וְיָצָא בְחֵמָא גֹּלֹר לְהַשָּׁמִיד וּלְהַחֲרִים רַבִּים:

V tom noviny od východu a od půlnoci přestraší jej; pročež vytáhne s prchlivostí velikou, aby hubil a mordoval mnohé.

מה וְיִמַע אָהֲלֶי אַפַּדְנוֹ בֵּין יַמִּים לְהַר־צְּבִי־לְּדֶשׁ וּבָא עַד־קצּוֹ וְאֵין עוֹזֵר לוֹ:

I rozbije stany paláce svého mezi mořemi, na hoře okrasy svatosti; a když přijde k skonání svému, nebude míti žádného spomocníka.

1

2

3

4

י וּבְצֵת הַהִּיא יַצְמֹד מִיכָאֵל הַשַּׁר הַנְּדוֹל הְעֹמֵד עַל־בְּנֵי עַמֶּדְ וְהָיְתָה עֵת צְרָה אֲשֶׁר לֹא־נִהְיְתָה מִהְיוֹת גּוֹי עַד הָעֵת הַהִיא וּבְעֵת הַהִיא יִמְּלֵם עַמָּדְ כָל־הַנִּמִצָא כָתוּב בַּסֵפֵּר:

Toho času postaví se Michal, kníže veliké, kterýž zastává synů lidu tvého, a bude čas ssoužení, jakéhož nebylo, jakž jest národ, až do toho času; toho, pravím, času vysvobozen bude lid tvůj, kdožkoli nalezen bude zapsaný v knize.

ּ וְרַבִּים מִיְשֵׁנֵי אַדְמַת־עָפָר יָקיצוּ אֵלֶה לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֵלֶה לַחֲרָפוֹת לְדִרְאוֹן עוֹלָם:

Tuť mnozí z těch, kteříž spí v prachu země, procítí, jedni k životu věčnému, druzí pak ku pohanění a ku potupě věčné.

ּ וְהַמַּשְׂכִּלִים יַזְהָרוּ כְּזֹהַר הָרָקִיעַ וּמַצְּדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד:

Ale ti, kteříž jiné vyučují, stkvíti se budou jako blesk oblohy, a kteříž k spravedlnosti přivozují mnohé, jako hvězdy na věčné věky.

י וְאַתָּה דָנִיֵּאל סְתֹם הַדְּבָרִים וַחֲתֹם הַפֶּפֶר עַד־עֵת כֵץ יִשֹׁטְטוּ רַבִּים וְתִרְבָּה הַדְּעַת:

Ty pak Danieli, zavři slova tato, a zapečeť knihu tuto až do času jistého. Mnozíť budou pilně zpytovati, a rozmnoženo bude umění.

Zatím viděl jsem já Daniel, a aj, jiní dva stáli, jeden z této strany břehu řeky, a druhý z druhé strany břehu též řeky.

וַיּאמֶר לָאִישׁ לְבוּשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמֵימֵי הַיָּאֹר עַד־מָתִי קֵץ הַפְּלָאוֹת:

A řekl muži tomu oblečenému v roucho lněné, kterýž stál nad vodou té řeky: Když bude konec těm divným věcem?

7

וְאָשְׁמַע אֶת־הָאִישׁ לְבוּשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר מִּמַעַל לְמֵימֵי הַיְאֹר וַיְּרֶם יְמִינוֹ וּשְׂמֹאׁלוֹ אֶל־הַשְּׁמֵיִם וַיִּשְׁבַע בְּחֵי הָעוֹלְם כִּי לְמוֹעֵד מוֹעֲדִים וְחֵצִי וּכְכַלּוֹת נַפֵּץ יַד-עַם-לְדֵשׁ תִּכְלֵינָה כָל-אֵלֶה:

I slyšel jsem muže toho oblečeného v roucho lněné, kterýž stál nad vodou té řeky, an zdvihl pravici svou i levici svou k nebi, a přisáhl skrze Živého na věky, že po uloženém času, a uložených časích, i půl času, a když do cela rozptýlí násilí lidu svatého, dokonají se všecky tyto věci.

ּ וַאָנִי שָׁמַעְתִּי וְלֹא אָבִין וָאֹמְרָה אֲדֹנִי מָה אַחַרִית אלה:

A když jsem já slyše, nerozuměl, řekl jsem: Pane můj, jaký konec bude těch věcí?

9

10

11

Tedy řekl: Odejdi, Danieli, nebo zavřína jsou a zapečetěna slova ta až do času jistého.

יִתְבָּרֵרוּ וְיִתְלַבְּנוּ וְיִצְּרְפוּ רַבִּים וְהַרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים וְלֹא יָבִינוּ כָּל-רְשָׁעִים וְהַמַּשְׂכִּלִים יָבִינוּ:

Přečišťováni a bíleni a prubováni budou mnozí; bezbožní zajisté bezbožnost páchati budou, aniž co porozumějí kteří z nich, ale moudří porozumějí.

* וּמֵעֵת הוּסַר הַתְּמִיד וְלָתֵת שִׁקּוּץ שׁמֵם יָמִים אֵלֶף מָאתִים וְתִשְׁעִים:

Od toho pak času, v němž odjata bude obět ustavičná, a postavena ohavnost hubící, bude dnů tisíc, dvě stě a devadesát.

י אַשְׁרֵי הַמְחַכָּה וְיַגִּיעַ לְיָמִים אֶלֶף שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שׁלְשִׁר: שׁלשִׁים וַחֲמִשְׁה:

Blahoslavený, kdož dočeká a přijde ke dnům tisíci, třem stům, třidcíti a pěti.

י וְאַתָּה לֵדְ לַבֵּץ וְתָנוּחַ וְתַאֲמֹד לְגֹרָלְדְּ לְבִץ ¹³ הַנָּמִין:

Ty pak odejdi k místu svému, a odpočívati budeš, a zůstaneš v losu svém na skonání dnů.